

Er et rørlagt vandløb naturligt? Naturstyrelsen anklages for overfortolkning af EU-direktiv

Side 18-20

Fleksjobbere
er en gevinst
– ikke en udgift

6

”De gule er
ikke fagforeninger”

10

Oprydning på
Tøjhusmuseet

14

Hvad var nu lige me-
ningen med professions-
højskolerne, hr. minister?

21

TIL DIG SOM VIL VIDERE...

Master i Ledelses- og Organisationspsykologi (LOOP)

2-årig masteruddannelse på deltid for dig, der som leder eller konsulent arbejder med ledelses-, medarbejder- og organisationsudvikling. Du opnår en bred indføring i de dele af læringsteorien og psykologien, som har særlig relevans for ledelse og organisationsudvikling. Der er seminarer i Aalborg og selvstudium i perioderne mellem seminarerne.

Studiestart: 1. februar 2013
Ansøgningsfrist: 1. november 2012
www.evu.aau.dk/master/loop

Master i Organisatorisk Coaching (MOC)

2-årig masteruddannelse på deltid for dig, der som leder eller konsulent arbejder med procesledelse og forandringsledelse. Omdrejningspunktet er coaching som samtalebaseret læreproces. Du opnår redskaber til at udvikle læringskulturer og til at igangsætte og fuldføre organisatoriske forandringsprocesser. Der er seminarer i Aalborg og København og selvstudium i perioderne mellem seminarerne.

Studiestart: 1. februar 2013
Ansøgningsfrist: 1. november 2012
www.evu.aau.dk/master/moc

Master i Læreprocesser - uddannelse i fornyelse

2-årig masteruddannelse på deltid for dig, der har undervisningserfaring, og som har brug for at styrke og forny dine pædagogiske kompetencer. Du får mulighed for at fordybe dig i forskningsbaseret viden om læring og forandring. Du lærer at arbejde og samarbejde projektorienteret. På 2. studieår vælger du specialiseringslinje. Der er seminarer i Aalborg og selvstudium i perioderne mellem seminarerne.

Studiestart: 1. februar 2013
Ansøgningsfrist: 1. november 2012
www.evu.aau.dk/master/mlp

Master i Pædagogisk Ledelse (MPL)

2-årig masteruddannelse på deltid for dig, der selv er leder eller på anden vis arbejder med skole- og institutionsledelse (dagtilbud, grundskole, ungdomsuddannelsesinstitution). Omdrejningspunktet er pædagogisk ledelse, dvs. team- og medarbejderledelse, institutionsudvikling, pædagogisk udvikling og ledelse i forhold til børn/elever, forældre og myndigheder. Uddannelsen kombinerer teoretiske indsigter med metodiske og praktiske færdigheder. Der er seminarer i Aalborg og København og selvstudium i perioderne mellem seminarerne.

Studiestart: 1. september 2013
Ansøgningsfrist: 1. maj 2013
www.evu.aau.dk/master/mpl

AALBORG UNIVERSITET

Aalborg · Esbjerg · København · www.aau.dk

Endelig ligestilling mellem det fysiske og det psykiske

Beskæftigelsesministeren vil ligestille myndighedernes indsats mod fysiske og psykiske arbejdsskader. Hun vil derfor stille forslag om, at Arbejdstilsynet fremover skal kunne udstede påbud på stedet, når der er problemer med det psykiske arbejdsmiljø, på samme måde som tilsynet i dag kan udstede påbud i forhold til det fysiske arbejdsmiljø.

Det er naturligvis glædeligt, at det psykiske arbejdsmiljø fremover vil blive prioriteret højere end hidtil. Forhåbentligt vil det betyde, at følgerne af dårligt psykisk arbejdsmiljø, fx stress og mobning, bliver taget alvorligt, og at der bliver taget hånd om problemerne. Det vil kunne betyde mindre sygefravær til glæde for den enkelte, for arbejdspladserne og for samfundet.

Det er imidlertid en betingelse for succes, at der følger både økonomi og en egentlig strategisk handlingsplan med de gode intentioner. Det er ikke gjort med, at Arbejdstilsynet udsteder et påbud – der skal også være reel mulighed for at gøre noget ved de dårlige forhold.

Man skal også være opmærksom på, at Arbejdstilsynets opgaver fremover vil blive meget mere komplekse. Det er væsentligt mere udfordrende at kunne påvise problematiske samarbejdsforhold og dårlig ledelse end at afklare fysiske problemstillinger. Der vil blive behov for flere ressourcer, andre arbejdsgange og mere økonomi.

En stor del af problemerne med det psykiske arbejdsmiljø falder i sidste ende tilbage på ledelsen. Derfor er der behov for en langt større indsats i lederuddannelserne, så fremtidens ledere bliver i stand til at håndtere udfordringerne i det psykiske arbejdsmiljø. Der er behov for både

mere viden og bedre værktøjer.

I DM ser vi desværre en voldsom stigning i medlemshenvendelser, der handler om dårligt psykisk arbejdsmiljø, stress og mobning. En stigning, der har baggrund dels i finanskrisen, dels i de stadig hyppigere strukturændringer, fusioner og nedskæringer, vi har set på det offentlige område. Det gælder både på undervisningsområdet og i den offentlige administration.

Som et led i de kommende overenskomstforhandlinger på det offentlige område bør indsatsen for et bedre arbejdsmiljø spille en væsentlig rolle.

Det handler ikke kun om at få bedre redskaber til at opdage og reparere dårlige arbejdsforhold i tide, det handler især om at skabe en større tilfredshed, tryghed og arbejdsglæde på alle arbejdspladser.

Det drejer sig ikke mindst om medindflydelse på egne arbejdsforhold, om større sikkerhed i ansættelsen, om inddragelse i strukturændringer og fusioner osv. osv.

Det vil være oplagt at bruge overenskomstforhandlingerne til at skabe grundlaget for et fremtidigt godt arbejdsmiljø – fysisk såvel som psykisk. Arbejdsmiljøinstituttet har vurderet, at der år-

ligt er et stressrelateret sygefravær på 1,5 mio. arbejdsdage, hvilket udgør ca. 25 % af det samlede sygefravær.

Resultatet af gode aftaler og en aktiv indsats for et godt psykisk arbejdsmiljø vil være en gevinst for både medarbejdere, arbejdsgivere og Danmarks økonomi.

Lad os håbe, at beskæftigelsesministeren vil lade handling følge de positive hensigter og give det psykiske arbejdsmiljø et tiltrængt løft.

Hovedbestyrelsen for Dansk Magisterforening

Ingrid Stage, formand

Eva Jensen, DM Offentlig

Peter Grods Hansen, DM Offentlig

Nanna Bruun, DM Privat

Camilla Gregersen, DM Privat

Frederik Dehlholm, DM Privat

Hans Beksgaard, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Anders Hamming, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Henrik Prebensen, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Leif Søndergaard, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Erik Alstrup, DM Forskning & Formidling

Tenna R. Kristensen, DM Forskning & Formidling

Ole Kentmark, DM Honorar- og timelønnede, deltidsansatte og arbejdssøgende

Katrine Kier Nielsen, DM Studerende

Mette Thygesen, DM Studerende

Charlotte Palludan, Fagforeningslisten

Hanne Götzsche, DM Pensionist

“Falske værdipakker”

Arbejdsmarkedsforsker ved Aalborg Universitet Henning Jørgensen kalder de gule fagforeninger, Kristelig Fagbevægelse og Det Faglige Hus, for leverandører af falske værdipakker, fordi de sælger en vare i en indpakning, der ikke indeholder den vare, som danskerne tror de får. (Se artiklerne om de gule fagforeninger på siderne 10-12). Altså rent bondefangeri. Og folk hopper på den, fordi de vil spare penge, er forklaringen. Og når de så opdager – hvis de altså gør det – bondefangeriet, hvad gør de så? I enkelte tilfælde ved vi det. Resten er tavshed. Bortset selvfølgelig fra de kristne medlemmer af Krifa, der mener, at faglig kamp og religiøs overbevisning hænger uløseligt sammen på den måde, at man i stedet for at protestere blot skal vende den anden kind til. “Det svarer til Biblens billede af at lade løven og lammet græsse side om side, som giver en meget underlig form for fagbevægelse, fordi strejke og lockout altid har været det centrale våben for fagbevægelsen”, som en anden arbejdsmarkedsforsker ved Aalborg Universitet, Herman Knudsen, udtrykker det.

I vores interview med Søren Fibiger Olesen, formand for Krifa, (side 12), tager han afstand fra at bruge konfliktvåbenet som løsning på uoverensstemmelser mellem arbejdstager og arbejdsgiver. I stedet går han ind for voldgift, “for den tager ikke tredjepart og produktionsapparatet som gidsler”. Hvad er det, han siger? At man ikke må demonstrere, fordi det er til ulempe for andre? Det vil demonstrationer altid være. Demonstrationer som dem, vi så under klimatopmødet i København for nogle år side. Demonstrationer mod farlige gifttransporter og atomkraft. Demonstrationer for fred og ligestilling. Osv., osv. Kort sagt: Når demokratiet og menneskerettigheder træder i karakter. Vorherre bevares, var man lige ved at sige.

Nede på jorden og i virkeligheden møder vi indimellem folk, der har været i kløerne på en af de gule fagforeninger. Sådan en er Lone Vestergaard, som kan fortælle (side 11) om sine erfaringer med Det Faglige hus. “Jeg blev mødt med en utrolig dårlig sagsbehandling. Jeg blev nærmest grinet af og fik at vide, at de spørgsmål kunne jeg da selv finde svar på. Sagsbehandlingen var helt upålidelig”, fortæller hun blandt andet.

Hun er ikke længere medlem af Det Faglige Hus. Det er erfaringer og udsagn som disse, der skal frem i lyset. Kun på den måde kan tilgangen til disse pseudofagforeninger stoppes. Magisterbladet lægger gerne spalter til.

“Vi trykte 600 af “Renæssancens Verden” i første oplag, og vi var sikre på, at vi havde til 20 år. Men vi blev klogere”.

FASTE RUBRIKKER

- 3 LEDER** Endelig ligestilling mellem det fysiske og det psykiske
  - 9 SIDEN SIDST**
  - 21 NYE BØGER**
  - 22 DM PÅ SAGEN** Aktuelle medlemssager
  - 23 SIDEN SIDST**
  - 28 NYE BØGER**
  - 29 SÅDAN SKREV VI ... (2:9)** Mangel på cand.mag.er
  - 30 FAGLIGT FOKUS (13:20)** Det Danske Sprog- og Litteraturselskab
  - 32 NYE BØGER**
  - 33 DEBAT**
  - 34 KRONIK** Hvad var nu lige meningen med professionshøjskolerne, hr. uddannelsesminister?
  - 36 DET' MIT JOB** Dekan for Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet på Københavns Universitet
  - 38 NYE BØGER**
-
- 51 JOBSEKTIONEN** Ledige stillinger
-
- 55 MEDDELELSER**
-
- 56 DM AKTUELT**

Magisterbladet:
Nimbusparken 16
2000 Frederiksberg
Telefon 38 15 66 00 (kl. 10-16)
Telefax 38 15 66 65
Internet: www.magisterbladet.dk
e-mail: magisterbladet@dm.dk

Al henvendelse vedr. abonnement og adresseændring: 38 15 66 00 og bed om medlemsafdelingen. Abonnement på Magisterbladet koster 213,75 kr. per kvartal.

Redaktion:
Mogens Tanggaard
(ansvarshavende)
mt@dm.dk

Liv Kretzschmer
lk@dm.dk

Martin Ejlersten
me@dm.dk

Thomas Böttcher
tb@dm.dk

Pernille Siegmund
psi@dm.dk

Lisbeth Ammitzbøll
la@dm.dk

Sidse Rølle Jakobsen, sekretær
srj@dm.dk

Direkte telefon:
38 15 66 52

Annoncer:
DG Media a/s
St. Kongensgade 72
1264 København K
Tlf. 70 27 11 55
Fax 70 27 11 56

Design og tryk:
Datagraf
www.datagraf.dk

ARTIKLER

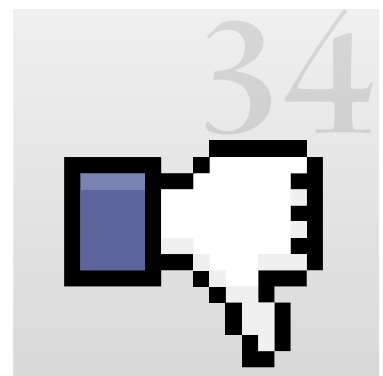
- 6** Fleksjobbere er en gevinst – ikke en udgift
- 8** 110 nye vidempilotjob til 13.000 ledige akademikere
- 10** “De er ikke fagforeninger”

- 12** 5 skarpe til Søren Fibiger Olesen, formand for Krifa
- 14** Oprydning på Tøjhusmuseet
- 16** Danmark vært for Europas største videnskabskonference

- 16** Tyskland er i hjertet – tysk er ikke
- 18** Når kan betyder skal

- 24** Magister med profil – en universel redaktør
- 27** Ny lov dikterer flere museumsforskere

Forside: Scanpix

Vignetter: Bob Katzenelson

Oplag: 32.000 eksemplarer

ISSN 0903-7349

Kontrolleret af

Kontrolleret oplag: 30.257
i perioden 1.7.2010-30.6.2011

Produktionsplan:

Nr. 14-2012
Udkommer: 14. september
Deadline debat: 3. september
Deadline annoncer: 5. september
Deadline kalender: 5. september

Nr. 15-2012
Udkommer: 28. september
Deadline debat: 17. september
Deadline annoncer: 19. september
Deadline kalender: 19. september

Nr. 16-2012
Udkommer: 12. oktober
Deadline debat: 1. oktober
Deadline annoncer: 3. oktober
Deadline kalender: 3. oktober

Fleksjobbere er en gevinst – ikke en udgift

Når regeringen anklager fleksjobordningen for at koste staten for mange penge, så er det, fordi den glemmer, at fleksjobbere også genererer penge tilbage til staten, lyder kritikken.

Fleksjobreformen koster højtuddannede dyrt. Hvis fleksjobbere med en akademisk baggrund skifter arbejde eller starter på et fleksjob efter den 1. januar 2013, hvor reformen træder i kraft, kan de miste op til 11.000 kroner om måneden i forhold til i dag.

Reformen er lagt an på, at fleksjobbere er blevet en for stor udgift for staten, men hele det økonomiske grundlag for reformen er misvisende. Det påpeger cand. scient. adm. og medlem af den tidligere Alternative Velfærdskommission Henrik Herløv Lund, som står bag mere end 40 rapporter om økonomi og velfærdsstaten, herunder om reformen af førtidspension og fleksjob. Han kritiserer regeringens regnestykke og kalder fleksjobreformen for en "omgang makværk", fordi den øger uligheden for samfundets svageste uden udsigt til at bringe flere i beskæftigelse.

"Regeringen har kun beskæftiget sig med, at fleksjobbere er en stor udgift for samfundet, men man glemmer at fortælle, at fleksjobbere med ordningen bevarer

den vigtige tilknytning til arbejdsmarkedet og desuden genererer en stor indtægt for staten", siger Henrik Herløv Lund.

Ifølge Beskæftigelsesministeriet koster fleksjobordningen årligt over 10 milliarder kroner. Reformen af førtidspension og fleksjobordningen skal give staten en besparelse på 1,9 mia. kroner i 2020. Beskæftigelsesminister Mette Frederiksen (S) oplyste dog for nylig i et svar til Folketinget, at selvom ordningen i 2010 kostede 11 mia. kroner, så landede nettoudgifterne på 5,5 mia. kroner, når skatteindtægterne fra fleksjobbere fratrækkes. HK har desuden lavet en beregning, der viser, at de nuværende godt 52.000 fleksjobbere svarer til 20.000 fuldtidsansatte, som producerer en værditilvækst for omkring 11 mia. kroner. Den beregning lyder plausibel, pointerer Henrik Herløv Lund og henviser dermed til, at det samlede regnestykke dermed betyder, at den nuværende fleksjobordning faktisk ender med et overskud og ikke det store underskud, som ligger bag regeringens fleksjobreform.

Mangler samlet billede

Henrik Herløv Lund pointerer, at det er rigtigt, når regeringen lægger vægt på, at antallet af personer på førtidspension og i fleksjob er steget markant. Men den mangler at fokusere på det samlede billede for overførselsindkomster som helhed.

Ifølge tal fra jobindsats.dk, som Magisterbladet har fået, så er der siden 2005 kommet lidt over 17.000 personer mere i fleksjob. Derudover knap 6.000 flere på ledighedsydelse, som venter på et fleksjob. Men samtidig er der sket et fald i personer på både førtidspension, sygedagpenge og revalideringsydelse med samlet 17.700 fuldtidspersoner fra 2005 til 2011.

Professor i økonomi på Roskilde Universitet Jesper Jespersen fremhæver, at det er rigtigt, når HK fremhæver, at fleksjobberne også skaber en værditilvækst, men regnestykket er meget svært at gøre op.

"Det handler jo om, hvorvidt fleksjobbere har et arbejde og skaber værdi, som ellers ikke ville være blevet skabt. Der går regeringen på to ben. Fordi den indrømmer,

UDVIKLING I OFFENTLIGE SERVICEYDELSER

	2005	2012	+/-	%
Fleksjob	35.507	52.781	17.274	48
Ledighedsydelse	10.151	16.101	5.950	58
Førtidspension	250.796	244.361	-6.435	-2,5
Sygedagpenge	77.945	75.848	-2.097	-2,6
Revalidering	18.832	9.652	-9.180	-48

Kilde: Jobindsats.dk. Tallene for hvert år er trukket i juni måned.

FLEKSJOBREFORMEN

Reformen indebærer, at personer under 40 år højst kan få tildelt et fleksjob fem år ad gangen. Kommunen tager stilling til fortsat berettigelse til fleksjob. Personer over 40 år kan efter det første fleksjob få tildelt permanent fleksjob.

Arbejdsgiveren betaler løn inkl. pension for det aftalte timetal. Kommunen supplerer lønnen direkte til fleksjobberne med et reguleret tilskud (30 procent) på højst 98 procent af dagpengesatsen indtil en løn før skat på 13.000 kr./md. Ved løn på over 13.000 kr./md. er modregningsatsen på 55 procent. Tilskuddet bortfalder ved løn på over 36.400 kr./md.

“Man glemmer at fortælle, at fleksjobbere med ordningen bevarer den vigtige tilknytning til arbejdsmarkedet og desuden genererer en stor indtægt for staten”.

Henrik Herløv Lund, cand.scient.adm.

at skatteindtægterne skal regnes med, men samtidig siger den, at der bliver mangel på arbejdskraft, og hvis det er rigtigt, så forstår jeg godt HK's pointe”, siger Jesper Jespersen.

Han understreger, at diskussionen om den økonomiske rimelighed i, hvordan en fleksjobordning skal skrues sammen, i sidste ende er en ren politisk afgørelse. Men han understreger også, at den nuværende fleksjobordning er en flot ordning, og grundlæggende er det også derfor, den har fungeret.

“Den nuværende fleksjobordning har grundlæggende været en succes, fordi man undgik den permanente parkering på førtidspension, og man dernæst gør fleksjobbere i hvert fald delvist selvforsørgende. Det er klart, at reformen vil betyde, at nye fleksjobbere vil kunne opleve reformen som uretfærdig, fordi de ikke vil få lige så meget udbetalt som de nuværende fleksjobbere”, siger Jesper Jespersen.

Urealistisk

Fleksjobreformen giver fremover arbejdsgivere mulighed for at ansætte en fleksjobber i ned til 2 timer om ugen, men de job er der bare ikke, påpeger akademiøkonom Helle Kold Nielsen. Hun er selv fleksjobber og står bag Facebooksiden Stop Fleksjobreformen, der nu har mere end 3.000 medlemmer.

“Hvilken arbejdsgiver ansætter fx en fleksjobber til 1-2 timers arbejde om dagen. Det er urealistisk at tro, at dette vil virke i praksis”, siger Helle Kold Nielsen.

Hun har følt sig nødsaget til netop at

skifte job fra en offentlig stilling til en privat virksomhed, fordi hun som mange andre højtuddannede fleksjobbere ikke vil kunne få sine kvalifikationer honoreret, hvis hun skifter job, når fleksjobreformen træder i kraft den 1. januar 2013.

“Reformen betyder, at det bliver dyrere for arbejdsgivere at ansætte fleksjobbere. Jo mere fleksjobbere fremover arbejder, desto mere falder desuden tilskuddet. Efter reformen vil jeg blive så dyr at ansætte, at det bedre vil lønne sig for en arbejdsgiver at ansætte en ordinær lønmodtager i stedet for.

Derfor bliver jeg som andre fleksjobbere nu stavnsbundet til min arbejdsplads”, siger Helle Kold Nielsen.

Da fleksjobbere med reformen nu kan ansættes i et meget lavt timeantal om ugen, kan personer med meget ringe arbejdssevne stå foran at blive visiteret til

fleksjob uden reelt at kunne få et fleksjob. For arbejdsgiverne med DA i spidsen har allerede meldt ud, at de formentlig ikke vil ansætte fleksjobbere på så lavt et timeantal, pointerer Henrik Herløv Lund:

“Det kan betyde, at vi i løbet af nogle år står med en stor skare af ledige fleksjobbere, som vil ende på ledighedsydelse. Vi vil formentlig desuden se en hel del højere uddannede forsvinde fra ordningen, fordi fleksjobreformen forringer aflønningen for dem markant. Og så vil reformen formentlig få arbejdsgiverne til fremover at ansætte ordinære lønmodtagere frem for fleksjobbere, da de er en mere effektiv arbejdskraft til samme pris”. <<

“Reformen betyder, at det bliver dyrere for arbejdsgivere at ansætte fleksjobbere.

Helle Kold Nielsen, akademiøkonom og initiativtager til Stop Fleksjobreformen

FLEKSJOBORDNINGEN

Ordningen er et tilbud til personer med væsentlige og varige begrænsninger i arbejdsevnen, som ikke kan varetage et arbejde på ordinære vilkår. For at kunne få et fleksjob skal man være under 65 år, og alle muligheder for omplacering og genoptræning skal være undersøgt. Det er kommunen, der vurderer arbejdsevnen.

Fleksjob kan oprettes både hos private og offentlige arbejdsgivere.

Løn for fleksjob følger overskødet, men kan nedsættes til begyndelseslønnen.

Arbejdsgiveren får et offentlig tilskud, der svarer til 1/2 eller 2/3 af begyndelseslønnen inkl. funktionstillæg og pension. Tilskuddets størrelse afhænger af arbejdsevnen.

Læs også artiklerne i sidste nummer af Magisterbladet eller på www.magisterbladet.dk om fleksjobreformens virkninger.

110 nye videnpilotjob til 13.000 ledige akademikere

Der er stærke argumenter for at styrke videnpilotordningen mere, end regeringen lægger op til i sit finanslovsudspil, siger tidligere overvismænd.

Regeringens såkaldte markante løft til videnpilotordningen er en fuser.

Sådan er holdningen i de akademiske fagforeningers paraplyorganisation AC, efter at regeringen i sit finanslovsforslag har foreslået at løfte finansieringen af ordningen til i alt 52 mio. kroner i 2013.

Ifølge AC's beregninger vil beløbet samlet set give plads til ekstra 110 videnpiloter næste år. Men de ekstra penge skal sammenholdes med, at der i øjeblikket er over 13.000 ledige akademikere, hvoraf mange står til at ryge ud af dagpenge-systemet efter nytår. Hertil kommer, at ledige med en mellemlang videregående uddannelse fremover også omfattes af ordningen, hvilket fordobler antallet af ledige, der kan få et videnpilotjob.

“Man skal ikke være en stor matematiker for at se et totalt misforhold mellem, hvor mange der har brug for en håndsrækning, og så det forhold, at regeringen foreslår 110 ekstra videnpiloter til næste år”, siger afdelingschef i AC Niels Lykke Jensen.

Han peger på, at ordningen i realiteten betaler sig selv.

“Det, ved vi sker, ikke i det første, men i de efterfølgende år i form af færre ledige på dagpenge og højere vækst i virksomhederne og dermed et større skattebidrag til staten. Ordningen virker simpelthen”.

Godt 500 nyuddannede akademikere har indtil nu været omfattet af ordningen, og ifølge Videnskabsministeriet får 2/3 af videnpiloterne efterfølgende fast job.

Videnpiloter en samfundsøkonomisk gevinst

Samfundsøkonomisk ville det give god mening at lægge flere penge i ordningen, end regeringen foreslår. Det siger tidligere overvismænd, professor i økonomi ved Aarhus Universitet Torben M. Andersen.

“Det er ubestrideligt, at ordningen har været en succes. Så ud fra en cost-benefit-betragtning mener jeg, at der er stærke argumenter for at øge volumen”.

Videnskabsministeriet gennemførte i 2010 en undersøgelse blandt virksomheder, der har deltaget i ordningen. Ifølge undersøgelsen skabte videnpilotprojekterne en ekstra årlig værdiskabelse på ca. 66 mio. kr. i 60 virksomheder, som kunne følges over et treårigt tidsrum.

Men selvom argumenterne taler for en markant øget finansiering af ordningen, er regeringen presset politisk af blandt andet LO, der mener, at videnpilotordningen indebærer en favorisering af højtuddannede ledige.

Ifølge Magistrenes Arbejdsløshedskasse (MA) kan ordningen dog udvides, uden at det går ud over andre grupper. A-kassen peger blandt andet på de mange mia. kroner, staten poster i de private jobaktører, der trods vedholdende kritik fortsat varetager en stor del af beskæftigelsesindsatsen.

“Der bruges enormt mange midler på hele anden aktør-området, på ordninger og foranstaltninger, på jobsøgningskurser og offentlige løntilskudsjob, penge, der ikke har samme effekt, og som kunne udnyttes langt bedre på videnpilotordningen”, siger afdelingschef i MA Marianne Rossander. <<

VIDENPILOTORDNINGEN

En videnpilot ansættes til at løse en eller flere konkrete udviklingsopgaver for en virksomhed med tilskud til lønnen på op til 12.500 kroner om måneden i op til 12 måneder.

Videnpiloten skal gennemføre et konkret udviklingsprojekt, som involverer kandidatens kompetencer. Projektet skal bidrage til at styrke virksomhedens innovations- og vækstpotentiale. Projektet kan fx omhandle:

- Strategiuudvikling og strategisk ledelse og personaleudvikling
- Organisationsudvikling
- Kvalitetsforbedring
- Implementering af nye teknologier
- Opdyrkning af nye markeder for virksomhedernes produkter

“Der bruges enormt mange midler på hele anden aktør-området, på ordninger og foranstaltninger, på jobsøgningskurser og offentlige løntilskudsjob, penge, der ikke har samme effekt, og som kunne udnyttes langt bedre på videnpilotordningen”.

Marianne Rossander, afdelingschef, MA

Klimamodeller for Grønlands is er forkerte

Dansk forskning river tæppet væk under etablerede klimamodeller, skriver Videnskab.dk. Isen på Grønland opfører sig ikke som forventet, hvorfor klimamodellerne skal laves om, lyder det. De danske forskere har i tidskriftet Science berettet, at den hastighed, isen forsvinder med, stiger og falder betydeligt hen over årene. Derfor skal modellerne for ismeltnings indflydelse på vandstanden i verdenshavene laves om. Det er Kurt Kjær, forskningschef ved Statens Naturhistoriske Museum, der sammen med forskere ved KU, DTU og AU står bag de opsigtsvækkende resultater.

AC med redningsplan til de ledige

Akademikernes Centralorganisation har den 17. august præsenteret regeringen for AC's forslag til en ekstraordinær indsats for de ledige, der falder ud af dagpengesystemet til nytår. "Det er vigtigt for os, at den her pakke indgår som en del af fundamentet til en langt mere ambitiøs arbejdsmarkedspolitik. Ellers vil vi om kort tid blot stå i samme situation igen", siger AC's formand, Erik Jylling.

På akademikerområdet risikerer over 3.000 ledige at falde ud af dagpengesystemet, heraf ca. 800 dimittender.

“Mine udmeldinger i pressen har altid været baseret på socialfaglig viden, erfaring og indsigt og ikke på partipolitisk tilhørsforhold”.

Bettina Post, snart forhenværende formand for Dansk Socialrådgiverforening, fordi hun mener, at politisk ideologi vinder frem i forbundet på bekostning af faglig viden.

DANSKERNE VIL GERNE FORSVARE DERES LØN MED BLOKADE

En undersøgelse tidligere på sommeren viste, at et flertal af danskerne støtter et forslag om at gøre det ulovligt for fagforeninger at blokere virksomheder, der indgår ny overenskomst med en anden landsdækkende fagforening. Men det passer ikke. I hvert fald ikke, hvis det er ens egne løn- og arbejdsvilkår, der trues af forringelser, skriver Ugebrevet A4 på baggrund af en undersøgelse foretaget af Voxmeter. 56 % af de adspurgte er enige i, at en blokade er svaret, hvis deres arbejdsgiver opsiges overenskomsten til fordel for en ringere, men for arbejdsgiveren billigere.

Unipension åben om investeringspolitik

De tre pensionskasser bag Unipension, heriblandt MP Pension, offentliggør nu hele begrundelsen på deres hjemmeside, når de sortlister et firma som mulig investering. Det gælder fx CNNOC, et af Kinas største energiselskaber, der overtræder menneskerettighederne ved bl.a. at konfiskere jord uden kompensation. Inden en eventuel beslutning om sortlistning vil der altid foregå en dialog mellem Unipension og det pågældende selskab for at få selskabet til at ændre kurs.

“De er ikke fagforeninger”

Danskerne køber falsk tryghed, når de melder sig ind i de gule fagforeninger for at spare penge, for det er forretninger og ikke fagforeninger, kritiserer arbejdsmarkedsforskere.

Gule fagforeninger som Krifa og Det Faglige Hus har de seneste år oplevet stor medlemsfremgang. Det skyldes især én ting: penge. Medlemskab af de gule er billigere end hos de traditionelle fagforeninger. Men når danskerne bliver medlem af Krifa eller Det Faglige Hus, bliver de slet ikke medlem i en rigtig fagforening, konstaterer en række arbejdsmarkedsforskere.

“Folk vil spare penge, og de tror, de får det samme hos de gule fagforeninger, men det gør de ikke. Det er falske værdipakker. De gule er ikke fagforeninger, men forretninger, som sælger en vare i en indpakning, der ikke indeholder den vare, som danskerne tror de får”, siger arbejdsmarkedsforsker og professor på Aalborg Universitet Henning Jørgensen.

Professor i arbejdsmarkedsforhold på Aalborg Universitet Herman Knudsen mener heller ikke, at de gule fagforeninger er rigtige fagforeninger, men derimod organisationer, der udfordrer de traditionelle fagforeninger.

“Flere af dem virker mere som forretninger uden demokratisk struktur og medlemsdemokrati med valgte ledere, som de traditionelle fagforeninger har”, siger Herman Knudsen og pointerer, at Krifa altid har haft det syn, at strejke og lockout ikke skal være en del af spillet, men at parterne skal kunne snakke sig til rette.

“Det svarer til Biblens billede af at lade løven og lammet græsse side om side. Det giver en meget underlig form for fagbevægelse, fordi strejke og lockout altid har været det centrale våben for fagbevægelsen”.

Professor på Roskilde Universitet Bent Greve understreger, at de gule fagforeninger i den forstand, at de organiserer folk på arbejdsmarkedet, men de svarer ikke til, hvad man reelt forstår ved en faglig organisation, der udøver solidaritet med dens medlemmer. Han pointerer, at danskerne skal være indstillet på at få mindre for deres medlemspenge hos de gule.

“De gule fagforeninger dækker langt færre overenskomster, og derfor står medlemmerne svagere i forhandlingen af løn- og arbejdsvilkår end ved et medlemskab af traditionelle fagforeninger. Støtten under konflikt er traditionelt også lavere hos de gule”, siger Bent Greve.

Fortrød skifte

Væksten hos de gule fagforeninger skyldes ifølge Henning Jørgensen, at VK-regeringen skubbede markedet i gang ved i 2002 at tillade tværfaglige a-kasser og forsøgte at nedbryde den etablerede fagbevægelse. Det betød, at de gule fagforeninger pludselig kunne tilbyde et meget billigt kontingent, der inkluderede både fagforening og a-kasse. Problemet er, at de gule fagforeninger arbejder efter modeller, som er baseret på individet frem for på kollektivet uden konfliktløsningsmodellen, som den danske model er baseret på. Men det ved danske lønmodtagere ofte ikke.

“I Det Faglige Hus blev jeg mødt med en utrolig dårlig sagsbehandling. Jeg blev nærmest grinet af. Det virkede, som om de slet ikke var vant til at behandle en ellers så almindelig sag som fritstilling”.

“De gule fagforeninger dækker langt færre overenskomster, og derfor står medlemmerne svagere i forhandlingen af løn- og arbejdsvilkår”.

Bent Greve, professor, Roskilde Universitet

“Mange danskere ved reelt ikke, hvad de kan få og ikke få i de gule fagforeninger. Det oplever de først, når de står i en krisesituation og vender tilbage til de traditionelle fagforeninger”, siger Henning Jørgensen.

Det billede genkender cand.mag. i dansk og oldtidskundskab Lone Vestergaard. Hun blev medlem i DM i 2004, da hun blev færdig med sin uddannelse. Hun havde egen designvirksomhed med en partner, men blev snydt og endte i en gældssanering. Det betød, at hun var nødsaget til at spare alt det, hun kunne. Hun meldte sig derfor ud af DM og ind i Det Faglige Hus i starten af 2010.

“Det skete udelukkende ud fra en økonomisk betragtning, for jeg havde været meget tilfreds med DM, men medlemskab er meget billigere i Det Faglige Hus”, siger Lone Vestergaard.

I foråret 2012 fortrød hun det skifte. For da hun fik brug for sin fagforening i forbindelse med en fritstilling som kommunikationschef i det efterfølgende job, var hjælpen der reelt ikke. Hun kunne nemlig ikke få klart svar på en række spørgsmål om blandt andet retten til at afholde ferie, hvornår hun skulle melde sig ledig, og om hun kunne søge nyt job under fritstillingen.

“i Det Faglige Hus blev jeg mødt med en utrolig dårlig sagsbehandling. Jeg blev nærmest grinet af og fik at vide, at de spørgsmål kunne jeg da selv finde svar på. Jeg havde ikke prøvet at blive fritstillet før og havde derfor nogle væsentlige, men enkle spørgsmål, som jeg ikke kunne få konkrete svar på”, siger hun.

Efter at have rykket flere gange for svar på sine spørgsmål uden at kunne komme videre i systemet og få reel juridisk bistand opgav Lone Vestergaard ævred.

“Jeg følte, at sagsbehandlingen var helt upålidelig. Det virkede, som om de slet ikke var vant til at behandle en ellers så almindelig sag som fritstilling. Bare det at få kontakt var svært, så jeg meldte mig ind i DM igen. Fra første færd, jeg skiftede, fik jeg super kompetent og hurtig hjælp, så jeg har bestemt ikke fortrudt at skifte tilbage til DM”, siger hun.

Vejlegården

Debatten om forskellen mellem de gule og traditionelle fagforeninger er for alvor blusset op hen over sommeren i en konflikt mellem restaurant Vejlegården og 3F. En sag, der startede helt tilbage i efteråret 2011, efter at ejer af restauranten Amin Skov meldte restauranten ind i Kristelig Arbejdsgiverforening (KA) og indgik overenskomst med Krifa. Det fik 3F til at iværksætte konflikt, fordi

restaurantens ansatte hidtil havde arbejdet på den mest udbredte overenskomst inden for restaurationsbranchen, indgået mellem 3F og arbejdsgiverforeningen Horesta. Den nye overenskomst mellem Vejlegården og Krifa betyder, at de ansatte ifølge 3F nu ikke har

øvre arbejdstid, ingen krav for betaling ved overarbejde, ingen ret til afspadsering og tvungen ferie, når chefen holder ferielukket. Konflikten er stadig i fuld gang, men er fuldt lovlig og ifølge en opgørelsen fra LO i øvrigt blot en ud af knap 600 igangværende konflikter på nuværende tidspunkt.

Henning Jørgensen mener, at sagen om Vejlegården og 3F er blevet fuldstændig

fordrejet i medierne. Når 3F i så stærk en grad er blevet kritiseret for at iværksætte en konflikt, som er fuldt lovlig, så skyldes det “politisk uvilje mod de traditionelle fagforeninger”. Han pointerer, at de gule fagforeningers indpas i det danske system med deres værdigrundlag undergraver den danske arbejdsmarkedsmodel, fordi de ikke accepterer princippet om hovedaftaler, kollektive overenskomster og kollektive rettigheder og samtidig benægter retten til konflikt mellem arbejdsgivere og lønmodtagere.

“Når de benægter kernen i den danske model, så er der ikke noget, der hedder rettigheder og sikkerhed i det, som de gule fagforeninger kalder deres overenskomster”, siger Henning Jørgensen.

Selvom de gule fagforeninger virker til at have bidt sig fast på det danske arbejdsmarked, så har Bent Greve svært ved at se, at de gule og traditionelle fagforeningers modeller fremover kan fungere sideløbende.

“Teoretisk set kan det godt lade sig gøre. Men problemet er, at når der er flere, der siger og vil noget forskelligt, så svækker man den samlede organisations indflydelse på udviklingen. Historisk set har der været ro på det danske arbejdsmarked, så fortsætter denne udvikling, går vi en usikker fremtid i møde”, siger han.

Herhjemme er vi ifølge Herman Knudsen nået til et kritisk punkt efter Venstres forslag for nylig om at invitere de alternative fagforeninger ind i det arbejdsretslige system.

“Det kan ændre systemet grundlæggende og føre til en meget konfliktfyldt vej, hvor man som i Frankrig og Spanien i den arbejdsretlige lovgivning har minutløse regler for, hvornår en fagforening er stor nok til at kunne deltage i regelværket. Det vil føre til flere konflikter”, siger Herman Knudsen. <<

Læs interviewet med formand for Krifa Søren Fibiger Olesen på næste side.

“De gule er ikke fagforeninger, men forretninger, som sælger en vare i en indpakning, der ikke indeholder den vare, som danskerne tror de får”.

Henning Jørgensen, professor, Aalborg Universitet

5 skarpe til Søren Fibiger Olesen, formand i Krifa

De gule fagforeninger er i voldsom vækst. Magisterbladet har spurgt Søren Fibiger Olesen, formand for Kristelig Fagforening (Krifa) med dens 135.000 medlemmer, om, hvorvidt de gule fagforeninger overhovedet er fagforeninger, og om deres arbejde ikke er med til at underminere det danske arbejdsmarked på sigt.

Magisterbladet (MB): I kalder jer en fagbevægelse, men hvorfor omtaler I jeres betalende medlemmer som kunder og ikke som medlemmer.

Søren Fibiger Olesen (SFO): Vi mener, at medlemmer hører til i en forening, som man ikke nødvendigvis skal gøre sig fortjent til. En kunde skal man derimod hele tiden gøre sig fortjent til at have i sin butik. Vi er ikke en forretning, men en forening, som ønsker at give højt servicefokus og at indfri et løfte til medlemmerne om, at vi vil være noget for dem i deres arbejdsliv. Vi vil give den ultimative, gode kundeservice.

MB: Ifølge jeres sektionschef har i 4 medarbejdere ansat i overenskomstafdelingen. Hvordan skal så få ansatte kunne servicere over 130.000 medlemmer med kerneydelser som juridisk bistand og forhandling af overenskomster?

SFO: Det var en fejlslutning af avisen Politiken. Vi har 70-80 advokater og jurister ansat, som kører faglig sagsbehandling på baggrund af overenskomster eller funktionærloven. Det er rigtigt, at vi har fire ansat i forhandlingsgruppen, men derudover har vi erhvervskonsulenter, som kører rundt i landet og tjekker og forhandler lokale aftaler og overenskomster med de enkelte virksomheder. Så der er langt flere involveret i det arbejde end blot de fire personer i forhandlingsgruppen.

MB: Gule fagforeninger kritiseres for at arbejde for et arbejdsmarked, som er baseret på individuelle kontrakter frem for et arbejdsmarked baseret på kollektive aftaler og rettigheder. Hvad siger du til det?

SFO: Det er rigtigt, at vi er meget individuelt fokuseret. Det er vi, fordi arbejdsmarkedet er blevet meget mere individuelt de senere år. De kollektive aftaler dækker ikke arbejdsmarkedet generelt set på det private område. Og selv om der er overenskomster, har det enkelte medlem brug for individuel hjælp – både til lokale lønforhandlinger og til indsigt i lønstatistikker, så man får det, man har ret til. Jeg mener, vi er i pagt med tidens ånd og de behov, som danske lønmodtagere har. Vi har vores egen hovedaftale med vores arbejdsgiverorganisationer, og vi benægter ikke retten til konflikter. Vi har bare valgt ikke at bruge konflikt som løsning. De fagforeninger, der vil bruge konflikt, skal have lov til det. Det har vi ikke noget imod. Vi anviser en anden vej, hvor man bruger voldgift i stedet for konflikter, og den, mener jeg, er mindst lige så farbar på arbejdsmarkedet.

MB: Hvorfor mener du, at den vej er mere farbar?

SFO: For den tager ikke tredjepart og produktionsapparatet som gidsel. Hverken lønmodtagere eller arbejdsgivere har noget ud af, at der ikke bliver produceret i en konfliktsituation. Vi skal finde en måde at

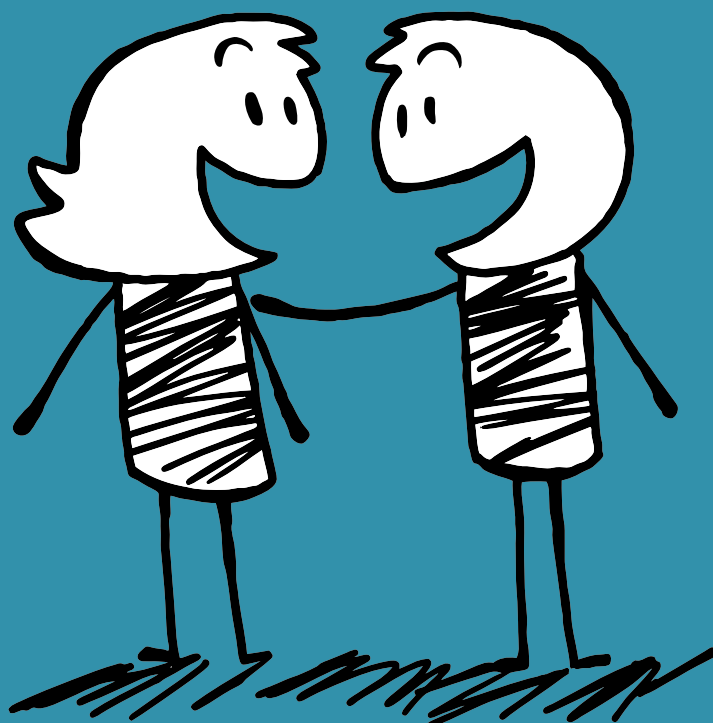
løse konflikter på. Og hvis begge parter har skrevet under på, at en mæglingdommer afgør en konflikt, så får man en afgørelse, og man tager ikke gidsler i spillet. De traditionelle fagforeningers vej er også farbar, men vi har bare valgt en anden vej, og det vil vi gerne respekteres og accepteres for. Derfor mener vi eksempelvis ikke, at man skal kunne anvende en blokade, hvor der er en overenskomst i forvejen. Vi har ikke noget imod, at blokadevåbnet bliver brugt, hvor der ikke er en overenskomst i forvejen. Der må andre fagforeninger gøre, som de vil. De to modeller, mener jeg, kan sagtens fungere side om side.

MB: Hvad siger du til bekymringen for, at de gule fagforeningers vækst vil betyde, at det danske arbejdsmarked på sigt bliver fyldt med individuelle kontrakter, hvor sager og problemer skal løses ved civile domstole, og derfor ender med at blive et meget mere konfliktfyldt arbejdsmarked end i dag?

SFO: Det har ikke noget på sig. Det har forskere igennem en årrække udtrykt bekymring for. Det skete også i 2006, da eksklusivaftalerne blev afskaffet. Men det blev ikke den danske models undergang. Jeg tror på en model, der er til for at regulere forhold på det danske arbejdsmarked. Og hvis det forandrer sig, må modellen også forandre sig. Det sker der ikke noget ved. Vi beder om nogle små justeringer af den danske model. Vi ønsker ikke at ændre den totalt eller at ødelægge den. <<

Fortjener jeres tillidsrepræsentant et skulderklap?

Vis tillid og indstil jeres kandidat senest 28. september.
Der er 25.000 kroner til den vindende kandidat.

I november uddeler DM for første gang tillidsprisen. Prisen går til et tillidsvalgt DM-medlem, der har gjort en særlig indsats for faglig aktivitet og har været en god talsmand for kollegerne.

Med kåringen som årets tillidsrepræsentant følger en pris på 25.000 kroner som anerkendelse for det gode arbejde. Prisen uddeles på årets DM-dag for tillidsvalgte 20. november.

På dm.dk/tillidsprisen kan du selv eller sammen med dine kolleger indstille kandidaten. Skriv en kort motivation, og læs mere om tillidsprisen og kriterierne for at vinde.

**TILLIDS
PRISEN
2012** 20/11

Oprydning på Tøjhusmuseet

Direktøren er væk, souschefen har sagt op, de varslede fyringer er kaldt tilbage, og den stærkt kritiserede strategi for oplevelsesøkonomi er lagt i graven. Oprydningen på Tøjhusmuseet er i fuld gang, efter at medarbejderne gik offentligt ud med deres kritik af forholdene.

En sjælden lykkelig udgang på en for medarbejderne sjælden penibel sag.

Sådan kan boet gøres op efter et på alle måder tumultarisk forår på Tøjhusmuseet i det indre København.

Et elendigt arbejdsmiljø, en ikke-eksisterende dialog mellem ledelse og ansatte, varslede fyringer af to medarbejdere, en kuldsejlet økonomi samt en ledelsesstrategi for overlevelse med vægt på afholdelsen af polterabender og bryllupsfester og et forsvindende lille fokus på bevaring af og forskning i den fine samling af 500 år gamle geværer, kanoner og rustninger.

Sådan så hovedpunkterne i museets synderregister ud for ganske få måneder siden. Det var, før de ansatte gik til stålet.

Lavinen begyndte for alvor at rulle, da Louise Kofoed, projektansat museumsformidler, i et debatindlæg i Dagbladet Politiken luftede sin undren over ledelsens dispositioner. Tydeligst udtrykte hun sin tvivl om, hvorvidt ledelsen overhovedet kunne leve op til museumslovens forpligtelser, hvis den stod ved den varslede fyring af to af museets fire museumsinspektører.

Uforbeholden undskyldning

Sagen kulminerede, da Tøjhusmuseets direktør gennem 24 år, Ole Louis Frantzen, efter en hel del mødeaktivitet bag lukkede døre i Kulturministeriet, meddelte, at han gik på pension lidt tidligere end planlagt. Umiddelbart efter valgte hans souschef, Søren Almer Nielsen, selv at tage sit gode

tøj og gå. Og da ledelsen var sat uden for døren, gik konstitueret direktør Jens Carl Kirchmeier-Andersen i gang med at rulle samtlige de store beslutninger tilbage, som medarbejderskaren med én stemme havde kritiseret og stillet sig uforstående over for.

Først blev de varslede fyringer af to museumsinspektører trukket tilbage, dernæst blev den ambitiøse strategi for oplevelsesøkonomi, P16, lagt i graven, og ikke mindst fik Louise Kofoed en uforbeholden skriftlig undskyldning for den behandling, hun var blevet udsat for. Efter at hun med sit debatindlæg havde sluppet de ulmende konflikter bag de tykke museumsmure ud i fuld offentlighed, havde den tidligere direktør truet hende og forsøgt at give hende mundkurv på.

Problemerne på Tøjhusmuseet kulminerede, da Louise Kofoed, projektansat museumsformidler, i et debatindlæg i Dagbladet Politiken luftede sin undren over ledelsens dispositioner. Debatindlægget førte til en såkaldt kammeratlig samtale med museets daværende chef. I dag har Louise Kofoed fået en uforbeholden undskyldning for den behandling, hun var udsat for.

“Stemningen er vendt fuldstændigt herinde. Vi har fået et miljø, som er båret af dialog med vores direktør, og hvor der bliver lyttet til, hvad vi siger. Det er stærkt motiverende”.

Jørgen Walseth, museumsinspektør og tillidsrepræsentant, Tøjhusmuseet

Eftertrykkelig genlyd

Maj måned og det meste af foråret forsvandt altså, uden at der rigtigt blev arbejdet på Tøjhusmuseet. Bunkerne er derfor vokset betragteligt på skrivebordet tilhørende museumsinspektør Jørgen Walseth. Til trods for at han er tillidsrepræsentant for museets DM-medlemmer og derfor særligt beskyttet, var han den ene af de to, der blev varslet fyret under Ole L. Frantzen. Så Jørgen Walseth er glad og lettet i dobbelt forstand, både på egne vegne og på vegne af Tøjhusmuseet.

“Stemningen er vendt fuldstændigt herinde. Vi har fået et miljø, som er båret af dialog med vores direktør, og hvor der bliver lyttet til, hvad vi siger. Det er stærkt motiverende, og heldigvis, for vi har søreme travlt. Vi har stadig en udstilling, som skal tilendebringes og åbne i begyndelsen af det nye år”, forklarer museumsinspektøren.

At få oprejsning på den måde, som det er sket for Tøjhusmuseets ansatte, har væ-

ret en stor tilfredsstillelse, medgiver Jørgen Walseth.

“Vores frustration var bygget op igennem længere tid, vi løb panden mod en mur, når vi forsøgte at diskutere forholdene herinde. Mange af os bidrog til at henlede opmærksomheden på situationen, fordi vi havde svært ved at stå inde

for det, der foregik. Derfor var det fantastisk at opleve, at det gav så eftertrykkelig genlyd, og at vi i sidste ende fik medhold i vores kritik”, forklarer han, med henvisning til at både Ombudsmanden, kulturminister Uffe Elbæk og Folketingets Kul-

turudvalg beordrede forholdene på Tøjhusmuseet endevendt, bl.a. på baggrund af udmeldinger fra medarbejderne.

For Louise Kofoed blev sagen overstået, den dag hun modtog en officiel undskyldning.

“Det var virkelig dejligt at få på skrift, at det, der foregik, ikke var i orden. Det betyder noget at blive behandlet ordentligt”, konstaterer hun tørt.

“Det var virkelig dejligt at få på skrift, at det, der foregik, ikke var i orden. Det betyder noget at blive behandlet ordentligt”.

Louise Kofoed, museumsformidler, Tøjhusmuseet

Fremtiden uvis

Den udtalelse, som Ombudsmanden forventer at komme med i starten af september, spekulerer hun ikke særlig meget på.

“Lige nu har vi bare helt utroligt travlt med at blive færdige til tiden. Så det er dejligt, at vi nu har fået ro til at koncentrere os om at lave udstilling”, pointerer hun.

For Tøjhusmuseet er fremtiden endnu uafklaret.

Den konstituerede direktør sidder tidsubegrænset på pinden med en måneds opsigelsesvarsel og gennemgår økonomien med tættekam. Indtil videre har han konstateret, at den udstilling, som er under forberedelse, er underfinansieret med 10-11 millioner kroner. Museet er under særligt opsyn fra Kulturministeriet, og rumlerierne om en mulig sammenlægning af Statens Forsvarshistoriske Museum med Nationalmuseet nægter at dø.

Jørgen Walseth ved godt, hvad han håber:

“Tøjhusmuseet har noget ganske unikt, som næsten ingen andre museer i dette land har: En fantastisk beliggenhed, en helt særlig bygning og en samling, som kan måle sig også på internationalt niveau. Den unikke position kunne man godt frygte ville forsvinde, hvis vi blev lagt sammen med Nationalmuseet, så jeg håber, at vi oven på al den ballade, der har været, får en ny chance”. <<

Danmark vært for Europas største videnskabskonference

Arrangørerne forventer mellem 4.000 og 5.000 deltagere, når København i sommeren 2014 bliver vært for Europas største videnskabskonference, ESOF – også kaldet forskningens OL – der afholdes hvert andet år i en europæisk storby.

Danmark fik for nylig overdraget værtskabet ved en ceremoni i Dublin, som stod for afholdelsen i år. Her var det naturligt nok CERN-forskernes opdagelse af Higgs' partikel, der var blandt de helt store trækplastre. Hvilken viden og nye opdagelser fra forskningens verden der kommer til at trække folk til København, er for tidligt at spå om. Men otte temaer – heriblandt aldrig, vand og klima – er allerede udpeget som de centrale.

Professor Klaus Bock, som er udpeget til at stå i spidsen for arrangementet, tøver ikke med at kalde ESOF for et af de største og vigtigste brobyggerprojekter på europæisk jord mellem forskerverdenen og det omgivende samfund. Deltagerne er nemlig – ud over forskerne – erhvervsfolk, journalister, studerende og politikere, ligesom der vil være masser af arrangementer og populærvidenskabelige foredrag for byens borgere.

“Danmark og EU bruger enorme summer på forskning. Det er skatteborgerne, der betaler, og vi synes, at samfundet har krav på at få at vide, hvad pengene går til. Bl.a. derfor har vi givet konferencen, som er den sjette af slagsen, hoved-

titlen “Science Building Bridges”, siger Klaus Bock, der ud over at være professor også er bestyrelsesformand for Danmarks Grundforskningsfond.

Det bliver TAP1 på Carlsberggrunden, der lægger faciliteter til videnskabskonferencen. Klaus Bock håber, at ESOF vil give en masse positiv og indsigtfuld omtale af gode projekter og resultater fra forskningens verden.

“Jeg medgiver, at det er blevet bedre, men aviserne skriver stadig mest fra universitetet, når der finder skandaler sted og afsløres fusk med laboratorieforsøg. Hver dag byder heldigvis også på en spændende ting inden for alle grene af videnskaben,” siger professoren. *psi*

Tyskland er i hjertet – tysk er ikke

Berlin har erobret pladsen fra London som danskernes mest foretrukne storby i verden, og Hamburg ligger på en pæn 7.-plads. Tysk kultur er inde i varmen hos unge, og mange vælger at tilbringe kortere eller længere tid i det tyske. Tyskland er hipt, men det betyder ikke, at det tyske sprog oplever fornyet interesse – tværtimod. Ganske få studerende vælger nemlig at tjekke ind på tyskstudiet, og på universiteterne i København, Odense, Aarhus

og Aalborg har der ikke været grund til neglebidning blandt fremtidige tyskstuderende, for alle ansøgere er optaget, og der meldes endda om ledige pladser. Ud af de over 80.000 ansøgninger, Den Koordinerede Tilmelding i år har fået til de videregående uddannelser, er der blot 109, der som første prioritet har valgt tysk.

Der er blevet holdt konferencer og gjort alverdens tiltag for at gøre tysk mere populært, og der er blevet sat ind allerede i

folkeskolen, men lige lidt ser det ud til at hjælpe. Det bliver gang på gang fremhævet – blandt andet af Dansk Industri – at tysk er et vigtigt sprog i mange virksomheder, og derfor kunne det være et oplagt studium i tider med høj arbejdsløshed. Men det er ikke kun tysk, der er ramt af tilbagegang. Også fransk og italiensk har svært ved at tiltrække ansøgere, mens det går en anelse bedre for spansk, arabisk og kinesisk. *lk*

	ANTAL ANSØGERE MED TYSK SOM 1. PRIORITET PÅ KU, AU, AAU OG SDU	ANTAL OPTAGNE PÅ TYSK
2012	109	116
2011	125	121
2010	105	88

KONSEKVENSER AF FLEKSJOBREFORMEN

dm.dk

Kom til minikonference om konsekvenserne af fleksjobreformen og hør lynindlæg fra fagforeninger, videnspersoner og handicaporganisationer. Deltag også i debatten, hvor vi præsenterer og kvalificerer det katalog med ændringsforslag til reformen, som skal sendes til Christiansborgs politikere.

Tid og sted: 18. september klokken 14-17 i DM Nimbusparken 16, 2000 Frederiksberg
Deltagere: DM-medlemmer berørt af reformen, fagpersoner og faglige organisationer
Tilmelding: Tilmeld dig på dm.dk/kalender senest 11. september 2012

Program:

14.00 **Velkomst**
ved Ingrid Stage, formand for DM

14.10-15.00 Del 1
Fakta og cases om fleksjobreformen.
Hør blandt andre Socialrådgiverforeningen og GL.

15.00 **Debat**

15.20 Kaffepause

15.40 – 16.50 Del 2
Økonomi og konsekvenser af fleksjobreformen.
Hør blandt andre KRAKA og Danske Handicaporganisationer. Præsentation af katalog til forbedringer og debat af anbefalinger til ændringer i reformen.

16.50 **Tak for i dag**

Ordstyrer: Camilla Gregersen, DM's hovedbestyrelse

Læs mere og tilmeld dig på dm.dk/kalender senest 11. september 2012

Når kan betynder skal

Hvis en kritisk juraprofessor har ret, har Naturstyrelsen ignoreret Folketinget og hævet ambitionsniveauet langt over, hvad der politisk var besluttet i forbindelse med implementeringen af EU's vandrammedirektiv.

Der er ca. 70.000 km vandløb i Danmark. Af de 22.000 km, der er omfattet af 23 lokale vandplaner, har Naturstyrelsen klassificeret 90 pct. naturlige, hvorfor de skal bringes i god økologisk tilstand. Men det er helt i strid med, hvad et politisk flertal har besluttet, lyder kritikken.

“Hvem i alverden kunne bilde sig ind, at et rørlagt vandløb ikke er stærkt modificeret? Det er jo ikke noget, et almindeligt fornuftigt menneske vil påstå”.

Peter Pagh, professor i miljø- og EU-ret

Det går skidt for det danske landbrug. Godt nok får de danske landmænd 8 mia. kr. i årlig landbrugsstøtte, men gældspressen er p.t. på intet mindre end 359 mia. kr. Nu skal landbruget så også slås med 23 vandplaner, som de danske myndigheder har udarbejdet på baggrund af Danmarks tilslutning til EU's vandrammedirektiv fra 2000. Direktivet udgør et historisk ambitiøst miljøprojekt, men de danske myndigheder har lodret fejlførtolket direktivet, lyder anklagen, med den konsekvens at store dele af de danske landbrugsjorder risikerer at forsumpe.

Og landbruget fægter med arme og ben i sagen. Mere end 160 stævninger mod staten er indløbet i de danske retskredse, og et tilsvarende antal klager ligger i Natur- og Miljøklagenævnet.

Interessen samler sig særligt om én sag, anlagt af hovedorganisationen Landbrug & Fødevarer på vegne af fire af foreningens medlemmer. Sagen bliver ført ved landsretten, og da parterne er enige om sagens principielle karakter, vil afgørelsen efter al sandsynlighed blive anket til højesteret.

Sagen omhandler 22.000 km ud af ialt 70.000 km danske vandløb, som Naturstyrelsen har ladet omfatte af vandplanerne. 90 pct. af disse vandløb er udpeget som “naturlige” og skal i løbet af de kommende år bringes tilbage i god økologisk tilstand, mens de resterende 10 pct. er klassificeret som “stærkt modificerede”,

hvor kravet blot er, at vandkvaliteten skal være i orden.

Men udpegningen holder ikke, mener Landbrug & Fødevarer, der kræver vandplanerne kendt ugyldige. Og det kan de meget vel blive, lyder det fra en af de største eksperter af dansk og europæisk miljølovgivning, juraprofessor Peter Pagh.

Kernespørgsmålet er, om Naturstyrelsens klassificering af 90 pct. af vandløbene som naturlige er langt mere vidtgående, end hvad der fra politisk hold er lagt op til. Eksempelvis har Naturstyrelsen udpeget 200 km rørlagte vandløb som naturlige, hvilket indebærer, at de ifølge vandplanerne skal fritlægges.

“Hvem i alverden kunne bilde sig ind, at et rørlagt vandløb ikke er stærkt modificeret? Det er jo ikke noget, et almindeligt fornuftigt menneske vil påstå”, siger Peter Pagh.

Naturstyrelsen ønsker ikke at udtale sig om den verserende sag, men det gør tidligere medarbejder i Naturstyrelsen Bent Lauge Madsen. Den nu pensionerede biolog, embedsmand og arkitekt bag vandløbsloven fra 1983 regnes som en af de største vandløbseksperter herhjemme.

“Det er rigtigt, at de rørlagte vandløb er stærkt modificerede. Det indebærer bare ikke, at de ikke kan få naturlige forhold. Vi har mange eksempler på, at når rørlagte vandløb åbnes, så får man de mest guddommelige vandløb. Et af de før-

“Der er tilsyneladende truffet et valg i Naturstyrelsen om kriterier for anvendelse af undtagelsesbestemmelsen, som har resulteret i, at mange vandløb er udpeget som naturlige. Men det burde have været klargjort for andre, at det ikke nødvendigvis var et krav i direktivet, at man skulle udpege alle de omhandlede vandløb som naturlige”.

Helle Tegner Anker, professor i jura og miljøret

ste, vi åbnede, var Dørup Bæk ved Mossø, som blev oprenset og bragt tilbage til sit oprindelige snoede løb. Det betød blandt andet, at sørreden kunne reetablere sig og begynde at gyde igen”, fortæller han.

Hvad betyder “kan”?

Bent Lauge Madsens logik giver umiddelbart god mening, når man læser miljømålsloven, som implementerer de krav, der findes i EU-direktivet. Her står der ikke noget om, at stærkt modificerede vandløb ikke kan klassificeres som naturlige. Til gengæld står der i en undtagelsesbestemmelse, som et flertal i Folketinget har valgt at kopiere direkte ind i den danske lov, at et vandløb *kan* udpeges som kunstigt eller stærkt modificeret, hvis omkostningerne forbundet med ændret vedligeholdelse eller restaurering er uforholdsmæssig store, eller af hensyn til “vandregulering, beskyttelse mod over-

svømmelse og dræning”. Netop spørgsmålet om, hvordan ordet “kan” skal forstås og tolkes, er drivkraften bag Peter Pagh's kritik af Naturstyrelsen, som han beskyl-der for – bevidst eller ubevidst – at have vildledt Folketinget.

Naturstyrelsen har flere gange hævdet og gentager igen via kammeradvokaten over for Magisterbladet, at man ikke har begået fejl i klassificeringen af vandløbene.

“Vi mener, at EU-reglerne, herunder vandrammedirektivet, er fulgt”, lyder kammeradvokatens i øjeblikket eneste kommentar til sagen.

Det er dog en kendsgerning, at medlemslandene har brugt forskellige kriterier til at klassificere vandløbene, hvis man skal tro en hollandsk undersøgelse fra 2010. Ifølge undersøgelsen har de hollandske myndigheder klassificeret de hollandske vandløb som enten naturlige eller

stærkt modificerede på baggrund af deres aktuelle tilstand, hvorimod de danske vandløb af Naturstyrelsen er blevet klassificeret efter den status, de *kan* opnå. Og hvor eksempelvis den danske vandplan for Odense Fjord udpeger 90 pct. af vandløbene som naturlige, er 92 pct. af vandløbene i den hollandske vandplan for Meuse udpeget som stærkt modificerede, hvilket altså peger på en udbredt brug af undtagelsesbestemmelserne i Holland. En del af forklaringen er givetvis de mange inddigede arealer i Holland, men også andre eksempler i undersøgelsen peger på, at Danmark ligger i EU's top, når det gælder vandløb, der er klassificeret som naturlige.

Basal jura misforstået

Ifølge Peter Pagh har Naturstyrelsen ganske enkelt ikke brugt undtagelsesbestemmelserne, sådan som det var tiltænkt fra de danske lovgiveres side.

>>

“Folketinget kunne have undladt at skrive undtagelsesbestemmelserne ind i den danske lov, men det har det altså ikke. Man har netop valgt at tage dem med, og det må betyde, at man ønsker at anvende dem, ellers var der ikke nogen grund til at tage dem med. Alternativt kunne man have anført i en særskilt bemærkning, at man kun undtagelsesvis ville benytte undtagelserne. Så havde der dog været et vist fundament for den praksis, Naturstyrelsen har benyttet, men det har man altså ikke gjort”.

Og her er det så, at spørgsmålet om ordet “kan” i undtagelsesbestemmelserne bliver relevant. For “kan” indebærer ikke, at de danske myndigheder – sådan som det alligevel er sket – i vidt omfang frit kan undlade at benytte undtagelsesbestemmelserne. Tværtimod, lyder det fra Peter Pagh.

“Tag fx en hovedbestemmelse i miljøbeskyttelsesloven, som vi bruger for alle væsentligt forurenende virksomheder. Den lyder sådan her: “Hvis en virksomhed medfører væsentlig forurening, kan tilsynsmyndigheden give påbud om, at forureningen skal nedbringes”. Kan en myndighed så ikke bare lade være med at give påbud, fordi der jo står, at de “kan”? Nej, det er helt fast praksis, at det er en forpligtelse. At de skal”, siger han.

Helle Tegner Anker, professor i jura og miljøret ved Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet (Science) på Københavns

Universitet, udlægger det usædvanlige forløb sådan:

“Det har ikke været tydeligt for det politiske niveau, at der har været et valg omkring, i hvor høj grad man skulle benytte undtagelserne. Der er tilsyneladende truffet et valg i Naturstyrelsen om kriterier for anvendelse af undtagelsesbestemmelserne, som har resulteret i, at mange vandløb er udpeget som naturlige. Men det burde have været klargjort for andre, at det ikke nødvendigvis var et krav i direktivet, at man skulle udpege alle de omhandlede vandløb som naturlige”, siger hun.

Landbruget “skrevet ud” af vejledning

Så vidt de juridiske ekspertvurderinger. Men hvor mange stærkt modificerede vandløb burde Danmark så udpege, hvis man spørger uafhængige vandløbseksperter? Et muligt bud finder man i Faglig rapport nr. 499 fra Danmarks Miljøundersøgelser. Rapporten, der er fra 2004, skønner “forsigtigt”, at 20 pct. af de mål-satte vandløb kan udpeges som stærkt modificerede, altså ca. dobbelt så mange som i Naturstyrelsens endelige vandplaner.

Ikke overraskende opholder Landbrug & Fødevarer sig ved undtagelsesbestemmelserne i sin stævning af Naturstyrelsen. Ifølge organisationen har den enkelte landmand ganske enkelt et retskrav på at få et vandløb klassificeret som kunstigt eller stærkt modificeret, hvis betingelser-

ne – altså eksempelvis beskyttelsen mod oversvømmelse – er opfyldt. Det er netop tilfældet for fire konkrete landmænd, som Landbrug & Fødevarer repræsenterer i sagen, lyder det i stævningen, der endda hævder, at klassificeringerne af de fire landmænds vandløb ikke alene er udtryk for en overimplementering af direktivet, men også er sket på et lodret fejlagtigt grundlag. L&F henviser til forarbejderne til den danske lovgivning, hvor det i undtagelsesbestemmelserne hedder, at vandløb, der er stærkt regulerede af hensyn til dræning af omkringliggende jorder, vil kunne udpeges som stærkt modificerede. Imidlertid har Naturstyrelsen i realiteten skrevet landbruget ud af muligheden for at få vandløb udpeget som stærkt modificerede, lyder anklagen. For af den vejledning, som Naturstyrelsen udarbejdede i marts 2008 til sine embedsmænd med titlen “Retningslinjer for definition og udpegning af stærkt modificerede vandområder”, hedder det ikke længere, at beskyttelse mod oversvømmelse og dræning omfatter landbruget. I stedet for henviser undtagelsesbestemmelserne nu ifølge vejledningen alene til dræning i byområder, hvor beboelse skal beskyttes mod oversvømmelse. Og eftersom omkring 60 pct. af alle landbrugsarealer i Danmark er drænet, kan den fejlbehæftede vejledning, hvis Landbrug & Fødevarer har ret, have haft stor misvisende indflydelse på klassificeringen af de danske vandløb. <<

“Tag fx en hovedbestemmelse i miljøbeskyttelsesloven, som vi bruger for alle væsentligt forurenende virksomheder. Den lyder sådan her: “Hvis en virksomhed medfører væsentlig forurening, kan tilsynsmyndigheden give påbud om, at forureningen skal nedbringes”. Kan en myndighed så ikke bare lade være med at give påbud, fordi der jo står, at de “kan”? Nej, det er helt fast praksis, at det er en forpligtelse – at de skal”.

Peter Pagh, professor i miljø- og EU-ret

“Fordi klima-problematikken er så relativt ny og så kompleks, kan det være svært at danne sig meninger på dette område”.

SOCILOGI

Klimaets sociale tilstand

Peter Gundelach, Bettina Hauge og Esther Nørregaard-Nielsen

Aarhus Universitetsforlag, 2012, 216 sider, 249,95 kr.

Denne bog er den første sociologiske analyse af, hvordan danske unge forholder sig til den globale opvarmning. Fokus ligger på de 18-35-årige, hvis adfærd bliver afgørende for fremtidens klima. Undersøgelsen viser, at unge er bekymrede for klimaforandringerne og generelt vil påtage sig et ansvar for at mindske udledningen af CO₂. Men de ved ikke hvordan, og mange tvivler på, at den personlige indsats nytter i det store perspektiv. Et flertal efterlyser derfor et stærkere politisk lederskab på klimaområdet.

ANTROPOLOGI

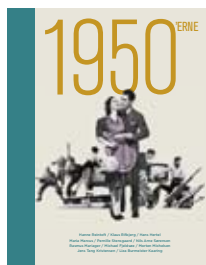
Kultur møder ved Kap Farvel. De østgrønlandske indvandrere og den tyske Brødremission i det 19. århundrede

Einar Lund Jensen, Kristine Raabauge og Hans Christian Gulløv

Museum Tusulanums Forlag, 2012, 313 sider, 248 kr.

Den altdominerende faktor i Kap Farvel-områdets historie i 1800-tallet var indvandringen af folk fra Sydøstgrønland. Bogen præsenterer for første gang en samlet fremstilling af 1800-tallets historie for Kap Farvel-områdets befolkning – qavaat, dem, der var bosat i området, og uiarnerit, dem, der kom fra Sydøstgrønland og slog sig ned ved Kap Farvel. Bogen er tidligere udkommet på enelsk under titlen ”Cultural Encounters” i serien ”Monographs on Greenland”.

HISTORIE

1950'erne

Hanne Reintoft, Klaus Rifbjerg, Hans Hertel, Maria Marcus, Pernille Stensgaard, Nils Arne Sørensen, Rasmus Mariager, Michael Fjeldsøe, Morten Michelsen, Jens Tang Kristensen og Liza Burmeister Kaaring

Gads Forlag og Golden Days, 2012, 200 sider, 249 kr.

1950'erne er temaet for dette års Golden Days-festival. Det er en periode, som rummer store visioner for fremtiden, og mange af rødderne til 1960'ernes store opbrud skal findes i 1950'ernes amerikanisering og spirende ungdomskultur. Det er i 1950'erne, at den moderne velfærdsstat for alvor begynder at tage form, og i samme periode indtager kunst og kulturliv en helt ny rolle i det danske samfund. Bogen udkommer op til Golden Days-festivalen, som i år løber af stablen 7.-23. september.

KUNST

Vilhelm Kyhn & det danske landskabsmaleri

Gertrud Oelsener og Karina Lykke Grand (red.)

Aarhus Universitetsforlag, 2012, 232 sider, 299,95 kr.

Vilhelm Kyhn blev aldrig træt af at male det danske landskab, dets kyster og klinter. Han skildrede stort set alle egne af Danmark, på alle tider af døgnet og i samtlige vejrlig. Og Kyhns Danmark er i høj grad det land, som vi stadig fremmaner ved særlige lejligheder – et land med solbeskinnede marker, grønne egetræsskove og dyblålt bølgende hav. Alligevel blev Kyhn allerede i sin egen levetid ofte underkendt og afvist som idylliserende. Udgives i forbindelse med udstillingen ”Vilhelm Kynn & det danske landskab”.

SAMFUND

Materialitet. En indføring i kultur, identitet og teknologi

Mikkel Bille og Tim Flobr Sørensens

Samfundslitteratur, 2012, 250 sider, 298 kr.

En indføring i studiet af kultur, identitet og teknologi set gennem de fysiske genstande og fænomener, som omgærdet menneskers sociale virkelighed. Bogen tager afsæt i de seneste årtiers flerfaglige fokus på studiet af ting og trækker på en bred vifte af faglige tilgange, mens den indkredser, hvordan materiel kultur er med til at definere menneskers handlinger og forståelse af kulturelle og identitetsmæssige verdener.

VIDENSKABSHISTORIE

Sophus Tromholt – “Skæbnen og Nordlyset er jo lige uransaglige”

Kira Moss og Peter Stauning Forlaget Epsilon, 2012, 208 sider, 295 kr.

Sophus Tromholt var en unik dansk nordlysforsker. Han levede 1851-1896. Fra han var en ung mand, viede han sit liv til nordlysets gåde. Han indsamlede tusindvis af observationer fra hele Skandinavien. Han var den første, der pålideligt målte nordlysets højde, stadfæstede sammenhængen mellem solpletter og nordlys og beskrev nordlysovalen. Ved siden af sin nordlysforskning skrev Tromholt en mængde populærviden-

skabelige bøger, holdt foredrag og var en dygtig amatørfotograf.

PÆDAGOGIK

Bæredygtighed og innovation i skole og læreruddannelse – nødvendige udfordringer

Poul Kristensen, Søren Breiting og Ulla Kjær Kaspersen University College Lillebaelt, Odense, & Forskningsprogram for Miljø- og Sundheds-pædagogik, DPU, Aarhus Universitet, København, 2012, 44 sider. Publikationen kan downloades fra www.tubu.dk og www.ucl.dk, og den kan købes fra UCL.

Hvordan sikrer vi, at lærerstuderende bliver bedst muligt rustet til at glide ind i skolens hverdag, når de er færdige, og samtidig kommer til at fungere som fornyende og innovative kræfter? Der er mange elementer, der kan og skal bidrage her til – et meget vigtigt element er de lærerstuderendes praktikperioder, og hvordan de anvendes. Her fortælles om bestræbelser på at sætte særligt fokus på bæredygtig udvikling, innovation og kreativitet i læreruddannelsens praktikperioder.

EN STOR GODTGØRELSE, MEN EN RELATIV SEJR

Et medlem, som DM har ført sag på vegne af, er ved landsretten blevet tilkendt en godtgørelse på 876.000 kroner. Det er et beløb svarende til ni måneders løn plus renter. Men trods den pæne sum er dommen ikke en utvetydig sejr.

Sagen drejer sig om en yngre kvinde, der var ansat som kommunikationsansvarlig i en større dansk entreprenørvirksomhed. Mens hun var på barsel med sit tredje barn, blev hendes mellemste barn syg af kræft. Derfor måtte hun fravige den plan, hun oprindeligt havde aftalt med sin arbejdsplads, om at arbejde hjemmefra under orloven samt starte på arbejde fire måneder efter fødslen. I stedet overgik hun fra barsel til ulønnet orlov for at passe sit syge barn.

Virksomheden ansatte i hendes fravær en ekstern konsulent, der efter et par måneder blev fastansat i DM-medlemmets stilling. Kvinden blev derfor, under sin orlov, orienteret om, at hun i fremtiden skulle referere til den nye kommunikationschef.

Efter seks måneders ulønnet plejeorlov blev hendes mellemste barn erklæret for rask, og hun kunne vende tilbage til jobbet. I stedet blev hun fyret med den begrundelse, at der ikke længere var nok arbejdsopgaver.

Det var den fyring, landsretten tilkendte kvinden erstatning for. Malurten i bægret skyldes, at DM vandt sagen, alene fordi medlemmet var på barselsorlov, da hendes andet barn blev syg. Der findes nemlig ingen beskyttelsesregler for lønmodtagere, der er på orlov for at passe et sygt barn med lønkomensation fra kommunen. Såvel byretten og landsretten gav DM medhold i, at afskedigelsen skulle ses i sammenhæng med den oprindelige barselsorlov.

Oven på sin fyring gik kvinden ledig i 14 måneder. I dag har hun fundet anden beskæftigelse. *psi*

DM · Dansk Magisterforening

MAGISTERJOB

Find dit akademiske drømmejob

Magisterjob er til dig som DM-medlem og viser dig hver uge nye spændende job i hele landet. Opret dig som bruger på magisterjob.dk, så finder drømmejobbet måske dig.

magisterjob.dk

Højtuddannede udlændinge gider ikke København

Danmark går glip af milliarder i skatteindtægter og vigtig jobvækst, fordi hovedstaden er for dårlig til at tiltrække højtuddannede udlændinge, skriver dr.dk på baggrund af en opgørelse offentliggjort i Mandag Morgen Navigation. Opgørelsen sammenligner byerne i Europas vigtigste vækstregioner ud fra, hvor stor en andel udlændinge udgør af vidensmedarbejderne. De sidste 10 år har København været blandt de absolut dårligste til at tiltrække de værdifulde udlændinge.

SPROGHJÆLP SOM APP

Dansk Sprognævns "Sproghjælp" giver hjælp til de mest typiske sproglige udfordringer. "Sproghjælp" kommer nu som app og på nettet som en slags sproglige huskesedler – 29 korte og hurtigt læste artikler, som henvender sig til alle sproginteresserede.

"Sproghjælp" er udviklet for midler fra regeringens sprogkampagne "Gang i sproget 2009-2012".

sproget.dk

Indgangen til det danske sprog

Psykisk arbejdsmiljø ligestilles med fysisk

Regeringen og Enhedslisten barsler med et lovforslag, der skal sidestille det fysiske og psykiske arbejdsmiljø. Det betyder bl.a., at Arbejdstilsynet hurtigere kan handle, hvis et tilsyn afslører problemer med det psykiske arbejdsmiljø på en arbejdsplads. I dag har en virksomhed otte uger til at udarbejde en handlingsplan til løsning af et problem med det psykiske arbejdsmiljø. Med de nye regler fjernes denne otteugersregel.

Bureaukrati-møllen maler flittigt

Siden begyndelsen af 1980'erne er omfanget af nye cirkulærer, love og bekendtgørelser steget støt år for år. Alene i 2011 nåede mængden af de nye regler op på et omfang svarende til en papirslange på seks kilometer, skriver Ugebrevet A4. Siden 1982 er der blevet udarbejdet ikke færre end 65.000 regler, love m.v. Sammenlignet med disse 30 år blev der i perioden 1840-1981 – 141 år – udarbejdet godt 9.000 love, regler m.v.

Alle er enige om, at det har taget overhånd, men ingen ved, hvordan møllen stoppes.

“Det er meget sværere at lede i det offentlige end i det private, men til gengæld nemmere at lade være; ikke mindst i uddannelsessystemet, hvor påkaldelsen af autonomi er stor, og normen mange steder dekobling”.

Stefan Hermann, rektor, Professionshøjskolen Metropol, i Politiken.

BLÅ BOG

Navn: Ole Høiris.

Alder: 66 år.

Job: Docent på Institut for Kultur og Samfund – Antropologi og Etnografi ved Aarhus Universitet. Er redaktør på serien Verdensbøgerne udgivet af Aarhus Universitetsforlag og har derudover skrevet blandt andet to bøger om det grønlandske samfund. Senest "Fra vild til verdensborger – grønlandsk identitet fra kolonitiden til nutidens globalitet", som udkom i 2011.

Uddannelse: Student i 1964, mag.art. i etnografi og socialantropologi fra Aarhus Universitet i 1973.

Privat: Bor i Højbjerg med sin kone, der er lærer. Elsker natur, både den storladne som i Grønland og Alperne – og tidligere også Himalaya – men også den barske natur i Thy, hvor meget af fritiden tilbringes. "Udsigten til klitter er fantastisk, når man skal læse en stak eksamensopgaver og være flink, og som antropolog er man altid på en slags feltarbejde: Man kan ikke lade være med at se på kulturerne de steder, man kommer".

Kendetegn: "Når store dynger hober sig op – eksamensopgaver, forberedelse til undervisning eller arbejde på en bog eller en artikel – begynder og slutter jeg altid med et spil edderkop på computeren. Før i tiden var det en Kings, der var belønningen!".

En universel redaktør

Etnograf Ole Høiris fra Aarhus Universitet har redigeret 3.525 sider om samfundsudviklingen. Det har været en faglig udfordring ud over det sædvanlige. Men på ingen måde skræmmende. Projektet har blot givet den naturelskende docent endnu flere gode idéer.

Udsigten er betagende fra det ellers anonyme rødstenshus fra 1960'erne, som udgør docent og redaktør Ole Høiris' daglige base. Fra villaens soveværelse kan han skue ud over marker, der skifter karakter efter årstiden, og på lydsiden akkompagnerer Marselisskovens mange fuglearter med varierende kvadder. Det gør ikke noget, for han er der ikke for at sove.

Docenten var den første, der rykkede ind i huset, da pladsen på Moesgård blev for trang, og derfor fik han lov at vælge kontor først. Og udsigten er bedst fra soveværelset.

“Samtidig er de her smalle skuffer til strømper og undertøj jo fantastiske, når

man har mange papirer at holde styr på”, siger han og åbenbarer en klassisk skabsvæg, der på mange måder kan konkurrere med et moderne walk-in closet.

Ole Høiris er mag.art. i etnografi og socialantropologi og har små 40 års undervisningserfaring på alle niveauer inden for de to faggrene på Aarhus Universitet. Ud over at bidrage til uddannelsen – og dannelsen, fremhæver han – af de studerende på Institut for Kultur og Samfundsafdeling for antropologi og etnografi på Moesgård, er det faglitteraturen, der fylder.

“Generelt er jeg bidt af rejselitteratur, og jeg har en særlig svaghed for Grønland. Jeg har været der mange gange, og jeg har

også selv udgivet bøger om det grønlandske samfund. Men i det hele taget er jeg vild med litteratur. Ud over at jeg skriver og redigerer en hel del selv, hygger jeg mig også med at oversætte bøger. Det er sjovt, og når man sidder her og ikke skal nå hjem at hente børn i institutioner mere, så får man uendelig meget tid til rådighed”.

Det seneste store bevis på Ole Høiris' kærlighed til det skrevne ord står på en af kontorets metalhylder. Den forekommer en anelse skrøbelig til formålet, for det er seks heftige hardbacks, han har redigeret. Nøjagtig 17,6 kilo viser badevægten. Pænt meget mere end en hjerne. >>

“Vi anede ikke, hvad det var for en åre, vi havde ramt. Vi trykte 600 af “Renæssancens Verden” i første oplag, og vi var sikre på, at vi havde til 20 år. Men vi blev klogere”.

>>

En bestseller

“Ja, det greb om sig”, erkender han.

2006 var af blandt andre Kulturministeriet og Kulturarvsstyrelsen udnævnt til Renæssancens år, og den begivenhed blev startskuddet til de i alt 3.525 sider under overskriften “Verden”, som Ole Høiris nu kan kalde sig redaktør af.

“Jens Vellev, der er middelalderarkæolog, spurgte, om vi skulle lave en bog i anledning af renæssancens år, og det lød jo spændende. Vi besluttede, at det ville være rigtig godt, hvis alle fem fakulteter, som vi var dengang på Aarhus Universitet, kunne være repræsenteret i bogen. Sådan blev det, og rektor besluttede herefter, at bogen skulle være Aarhus Universitets gave til Renæssanceåret. Og da han undlod at fortælle, hvad den måtte koste, kunne vi lige så godt lave en rigtig flot bog”, fortæller han.

“Renæssancens Verden” blev titlen på bogen, og den blev i første omgang trykt i et begrænset oplag. Den blev udsolgt i løbet af kort tid, og herefter blev et større oplag sat i produktion. Også det blev udsolgt, og i dag er værket solgt i omkring 5.000 eksemplarer. Ligesom de fem øvrige bind i serien, der siden kom til.

“Vi anede ikke, hvad det var for en åre, vi havde ramt. Vi trykte 600 af “Renæssancens Verden” i første oplag, og vi var sikre på, at vi havde til 20 år. Men vi blev klogere”.

Humanister er til fodnoter

Ambitionen med Verdensbøgerne har ifølge Ole Høiris været at tegne det store overblik over alle tiders tanker. Alle tidsalder har været domineret af nogle centrale tanker, men ikke alle har tænkt det samme i tiden. Forskellige fagligheder har forskellige tankemønstre, og det er Verdensserien et bevis på. Alle bøgerne har bidrag fra samtlige fakulteter – først fem,

så ni og nu fire – på Aarhus Universitet, og det har været en både lærerig og oplevelsesrig opgave at være redaktør under de forudsætninger, fortæller han:

“Vi har en del læger med, og det er meget specielt at bede en øjenlæge om at skrive i sådan en bog. Læger kan skrive hovedsætninger i nutid og bydeform, har jeg fundet ud af. Mens naturvidenskabsfolkene ikke nødvendigvis har nemmest ved at skrive i flydende form. Til gengæld er de supergode til at undlade fodnoter, som jo ikke hører hjemme i den slags litteratur. De tænker, at hvis noget er vigtigt, så er det med i teksten, eller også er det slet ikke med. Her har jeg haft nogle større udfordringer med humanisterne. De forsøger konsekvent at snige dem ind. Men jeg har lige så konsekvent ryddet dem ud. Det har været et hårdt slag for dem”, siger han grinende.

Ingen point til forfatterne

Ikke kun sprogteknisk har det været udfordrende at være redaktør for så mange forskellige fagligheder. Specielt “Antikkens Verden” bød på nogle sværdslag af de store.

“I antikken har vi tre miljøer: arkæologien, litteraturen og oldtidshistorien. Miljøerne er ret ligeværdige, og det betyder, at de ikke er specielt villige til at bøje sig, hvis der er uenigheder. Der er navne, som de tre institutter staver forskelligt, og der er ikke nødvendigvis overensstemmelse mellem opfattelsen af, hvad der skete hvornår. Og lige præcis der var jeg ved at trække det kort, hvor der står: “Vi behøver jo ikke tage din artikel med”. Der er ikke røget noget ud, men det har været tæt på, og jeg var nødt til at være behård”, fortæller han.

Bøgerne er hovedsageligt skrevet af den grånende del af de videnskabelige medarbejdere på Aarhus Universitet. Det gi-

ver ikke hverken honorar eller royalty at skrive artikler til bogen – og værre endnu: Ingen point på cv’et, fordi der ikke er tale om et videnskabeligt tidsskrift.

“Hver gang jeg spurgte en af de yngre, om de ville være med, var det første modspørgsmål: “Hvad giver det i point?”. Og når jeg så kunne svare “ingen”, så var de ikke interesserede. Men jeg ved, at en hel del har fortrudt det i dag, for de havde ikke lige regnet med, at serien tilsammen ville sælge i op imod 30.000 eksemplarer og blive så populær så mange steder”.

Mod på mere

Ole Høiris har altid været draget af sine idéer. Og 17,6 kilo verdenshistorie har kun givet ham endnu mere inspiration:

“Vi er i gang med en bog om fremtiden. Vi har bedt bidragyderne stille sig i 2050 og se tilbage på et problem, vi kender nu, og fra den vinkel fortælle, hvordan det blev løst. Det bliver set fra både en humanistisk synsvinkel og fra matematikkens, og det bliver spændende. Hvad nu, hvis vi finder teorien om alting – så har fysikerne ikke mere at lave? Den glæder jeg mig virkelig til at blive færdig med”.

På tidslinjen venter også en ny bogserie, der lige nu går under arbejdstitlen “På sporet af mennesket”. Fire bøger vil fra de forskellige videnskabers vinkel fortælle om det fysiske menneske, det kulturelle menneske, det sociale menneske og det åndelige menneske.

“Jeg er jo etnograf, så jeg har stor respekt for forskellighed, og det er uden tvivl en fordel, når man kaster sig ud i projekter som Verdensbøgerne. Det har været vigtigt for mig at få skabt et universelt projekt med bidrag fra så mange forskellige fagligheder som muligt, og det har været en ren nydelse at få indsigt i så mange forskellige miljøer”. <<

“Hver gang jeg spurgte en af de yngre, om de ville være med, var det første modspørgsmål: “Hvad giver det i point?”. Og når jeg så kunne svare “ingen”, så var de ikke interesserede”.

“Det giver nogle fantastiske udviklingsmuligheder for de mange museumsmedarbejdere, der brænder for at udforske deres fagområder. Men det kræver naturligvis, at der er nogle reelle økonomiske og strukturelle betingelser, så medarbejderne kan leve op til disse krav”.

Ingrid Stage, formand, DM

NY LOV DIKTERER FLERE MUSEUMSFORSKERE

Udkast til ny museumslov lægger op til betydelig større krav til ansøgenes akademiske niveau, når der skal tildeles forskningsstøtte fra Kulturministeriet.

Faglighed og forskning har fået en mere central placering i Kulturministeriets udkast til ny museumslov. DM er overvejende positivt indstillet over for initiativerne til ændringer i museumsloven, men har forslag til ændringer på enkelte afgørende punkter.

Udviklingsmuligheder for DM-medlemmer

Kulturministeriets ønske om i en ny museumslov at stille yderligere videnskabelige krav på museumsområdet understreger for DM's formand, Ingrid Stage, at lokal-museerne i højere grad end tidligere vil indgå i forskningsinstitutionsområdet.

“Det giver nogle fantastiske udviklingsmuligheder for de mange museumsmedarbejdere, der brænder for at udforske deres fagområder. Men det kræver naturligvis, at der er nogle reelle økonomiske og strukturelle betingelser, så medarbejderne kan leve op til disse krav”, siger hun.

DM organiserer mere end 90 procent af det akademiske personale, der er ansat på landets museer.

Ingrid Stage har i dag sendt foreningens bemærkninger til lovdokumentet til Kulturministeriet.

Støtte forudsætter ph.d.

Konkret lægger lovdokumentet til den nye museumslov op til, at det kun vil være muligt at få bevilget midler til forskningsprojekter i Kulturministeriet, såfremt den projektansvarlige og den projektførende har en ph.d.-grad.

“Det er positivt og fremadrettet, at en ny museumslov vil gøre det muligt også for ansatte ved lokalmuseumsområdet at få en forskeruddannelse. Det sender et stærkt signal om høj faglighed og forskningsbaseret formidling på museerne, som vil komme både museumsmedarbejdere og befolkningen til gode”, siger Ingrid Stage.

DM: Mag.art.er er forskere

Formanden håber på at kunne mødes med kulturminister Uffe Elbæk for at drøfte ministeriets forslag til ændringer af den gældende museumslov og DM's forslag til justeringer i forhold til lovdokumentet.

På lokalmuseerne er der forholdsvis få medarbejdere med en ph.d.-grad. Mag.art.-graden er mere udbredt, især på kunstmuseerne, hvor den har været foretrukket.

Da uddannelsen til mag.art. var en forskeruddannelse, er det ifølge DM helt

påkrævet, at mag.art.er ligestilles med ph.d.er i forbindelse med ansøgninger om tilskud til forskningsprojekter fra Kulturministeriets Forskningsudvalg.

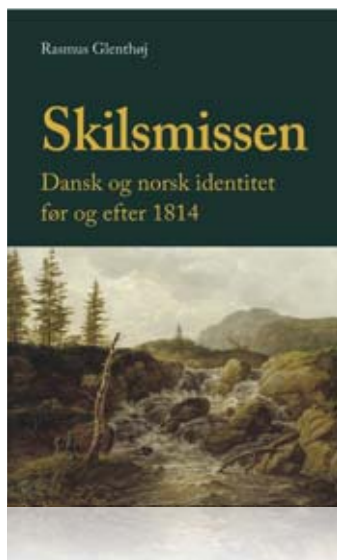
“Mag.art.-graden skal indføres i lovdokumentet, ellers vil det stille kunstmuseerne ringere end de kulturhistoriske og naturhistoriske museer, når det gælder tilskud fra Kulturministeriet”, siger Ingrid Stage.

Udvidelse af overgangsperiode

En væsentlig ændring, DM foreslår i forhold til lovdokumentet, handler om den overgangsperiode, Kulturministeriet foreslår, at museerne vil kunne ansøge Kulturministeriets Forskningsudvalg om tilskud til, at museerne kan finansiere ph.d.-uddannelsen for nogle af deres medarbejdere.

DM har i sine bemærkninger argumenteret for, at der bør tages hensyn til den såkaldte 4+4-ph.d.-uddannelsesordning, som gør det muligt at blive indskrevet som ph.d.-stipendiat på grundlag af en bachelorgrad og et års kandidatstudier. DM mener, at overgangsperioden skal udvides fra tre til fire år. <<

”Den spirende norske kulturnationalisme genfindes i malerkunsten. I 1818 fik Norge sin første tegneskole, der i stigende grad søgte sine motiver i de norske fjelde og bygder.”

HISTORIE

Skilsmissen. Dansk og norsk identitet før og efter 1814

Rasmus Glentboj

Syddansk Universitetsforlag, 2012, 523 sider, 398 kr.

Denne bog fortæller historien om den måske største omvæltning i dansk og norsk historie – adskillelsen af ”tvillingerigerne” i 1814. Efter ufrivilligt at være blevet kastet ind i Napoleonskrigenes malstrøm med Københavns Bombardement i 1807 blev de to lande efter stormagternes vilje skilt fra hinanden i 1814. Bogen handler om, hvad det betød at være norsk og dansk før og efter 1814 – og hvordan de stadig stærke bånd på tværs af Skagerrak fortsat var med til at forme den nationale identitet i begge lande.

INNOVATION

Vi er på vej
– Offentlig innovation 2.0

Annette Digmann, Jens Peter Jensen og Kirsten Engholm Jensen

Gyldendal, 2012, 268 sider, 300 kr.

Velfærdssamfundet står over for store udfordringer. Derfor har såvel regeringen som regioner og kommuner med fornyet kraft sat innovation på dagsordenen. I denne bog inviteres læseren med ind i nogle af de innovationsprocesser, der foregår i Danmark. Vi ser, hvordan hverdagsinnovation i en organisation kan vokse og vise sig effektiv. Og i den proces spiller især mellemlederen en vigtig rolle. Forfatterne giver også gode råd om, hvordan de offentlige topledelse kan arbejde med innovationsprocesser, ligesom de også sætter fokus på medarbejdernes rolle.

PSYKOLOGI

Tredje generations coaching. En guide til narrativ-samskabende teori og praksis

Reinhard Stelter
Dansk Psykologisk Forlag, 2012, 320 sider, 398 kr.

Med ”Tredje generations coaching” udfolder Reinhard Stelter, forfatter og redaktør af grundbogen ”Coaching – læring og udvikling” et nyt univers for coaching og

coachingpsykologi gennem en bearbejdelse af aktuel samfundsforskning, nye læringsteorier og diskurser om det personlige lederskab. Forfatteren ønsker at kvalificere den evidensbaserede og reflekterende praksis inden for coaching og coachingpsykologien.

FILOSOFI

Mennesket – En introduktion til filosofisk antropologi

Esther Oluffa Pedersen og Anne-Marie Søndergaard Christensen (red.)

ViaSysteme, 2012, 269 sider, 275 kr.

Denne antologi introducerer den filosofiske antropologiske grundlæggende spørgsmål og tænkere samt en række tematiske felter. Bogen inviterer læseren til at reflektere over, hvad det er at være menneske. Det specielle ved mennesket er, at vi kan spørge til vores egen eksistens. Men når vi skal besvare det umiddelbart simple spørgsmål om, hvad der gør et menneske til netop menneske, finder vi ingen simple svar.

RELIGION

Den store fortælling
Festskrift til Geert Hallbäck

Søren Holst og Christina Petterson (red.)

Anis, 2012, 462 sider, 299 kr.

”For at sige det lige ud, så er ”Den store fortælling” et direkte ufestligt skrift: Det er en hilsen til en af vores væsentligste lærere og kolleger i anledning af, at han desværre holder op med at være kollega, i hvert fald i det daglige, og det bliver – undskyld os de store armbevægelser – et smerteligt tab ... ingen andre har betydet så meget for den måde, Bibelen bliver læst på i Danmark”. (Søren Holst i bogen).

SAMFUND

DIIS 2011-2012

Anine Kristensen (red.)
Danish Institute for International Studies – DIIS, 2012,

76 sider, bogen kan downloades og bestilles gratis på www.diis.dk

This presentation of DIIS contains 13 short articles by DIIS researchers, commen-

ting on current events as well as discussions within globalisation, security and development. DIIS Director Nanna Hvidt and Chairman of the Board Laurids S. Lauridsen have written preface and introduction respectively. The booklet presents the DIIS staff and research areas, facts and figures and lists of selected publications and events.

PÆDAGOGIK

Civiliserende institutioner. Om idealer og distinktioner i opdragelse

Laura Gilliam og Eva Gulløv
Aarhus Universitetsforlag, 2012, 308 sider, 299,95 kr.

I et velfærdssamfund som det danske er børneopdragelse ikke blot forældrenes opgave, men et anliggende for både samfund og stat. Denne samfundsinvolvering gør det vigtigt at se nærmere på børneinstitutionerne. På baggrund af etnografiske feltarbejder i børnehaver, folkeskoler og familier samt interviews med 4-16-årige børn, deres forældre, pædagoger og lærere præsenterer bogen en række analyser af institutionsliv og opdragelse.

I denne nye serie kigger vi tilbage på Dansk Magisterforening fra dens grundlæggelse

i 1918 og op til i dag. Hvad op- tog sindene, hvad var på foreningens politiske dagsorden,

og hvilke problemer baksede foreningen med? Vores kilde til den viden er "Meddelelser til

Medlemmerne", som i 1962 fik navnet Magisterbladet.

Forløberen for Dansk Magisterforening, Almindelig dansk cand.mag.-Organisation, drøftede på sit første repræsentantskabsmøde den 20. oktober 1919 oprettelsen af en juniorafdeling for stud.mag.er. Heri kunne bl.a. optages kvindelige studier, for i 1903 gav skoleloven mulighed for, at piger kunne komme i gymnasiet.

MANGEL PÅ CAND.MAG.ER

I nr. 3 af "Meddelelser til Medlemmerne" fra april 1919 advarer Kristen Simonsen, formand for Almindelig dansk cand.mag.-Organisation, mod den "stadig mere fremtrædende mangel på cand.mag.er". Det gør det vanskeligt for foreningen at "vinde Ørenlyd hos Administrationen og Lovgiverne for kravet om, at Lærerstillingerne ved Gymnasieskolerne forbeholdes cand.mag.er".

Han frygter, at rektorer kan føle sig fri- stet til at ansætte studenter og andre ikke fuldt kvalificerede lærerkrafter for at afhjælpe mangelen. Men han ser det også som en løftestang for at hæve lønnen for de færdiguddannede for på den måde at få flere til at tage en skoleembedseksamen.

Den almindelige mangel på lærere er blevet yderligere forværret, fordi lærerem- bederne ved de sønderjyske skoler nu skal besættes, efter at landsdelen står foran en indlemelse i det danske rige. Hvortil kommer, heldigvis i mindre målestok, at "den spanske Syge desværre inden for vore Rækker har krævet 4 Ofre".

Stillingsstruktur anno 1919

Det, der optager Simonsen mest, er lek- torsagen. Betingelsen for, at "Statsskolens Lærere kan opnå Ligestilling i økonomisk Henseende med Præster og juridiske Em- bedsmænd, er, at der indenfor Lærerstan- den indføres en Kvalitetsdeling, svarende til den, der findes i andre Embedsmans- klasser". Undervisningsinspektøren i mi-

nisteriet foreslår oprettelsen af en "Avan- cementsklasse – Lektorklassen – ovenpå den nuværende Adjunktklasse, så man herved dels vilde give dygtige Lærere no- get at stræbe efter og derigennem hæve arbejdets niveau og lettere drage dygtige Mænd og Kvinder til Lærervirksomheden, dels vilde opnå at sikre de fra København fjærnest liggende Statsskoler kvalificerede Lærere i Gymnasiet".

Organisationen har en klar politik for, hvor mange lektorer der bør være ved hver skole, hvem der kan blive lektorer og i hvilke fag. Adgang til lektorstillingerne har de, der har "underkastet sig en Skole- embedseksamen (eller Magisterkonferens) og i mindst 5 år været ansat som adjunkt".

Både lektorer og adjunkter er "plig- tige at undervise ugentlig 24 timer à 50 minutter" – dog skal lektorer og adjunk- ter, der er fyldt 60 år, kun undervise 18 ti- mer ugentlig. Kom ikke og sig, at der ikke fandtes seniorordninger også dengang.

Simonsen kan notere, at medlemsfrem- gangen fortsætter: Fra oktober 1918 til april 1919 er der en stigning på 45 med- lemmer til i alt 238.

I nr. 4 af "Meddelelser til Medlemmer- ne" fra august 1919 kan Simonsen skrive, at lektorsagen nu er faldet på plads med det "Forslag til Lov om Statens Tjene- stemænd", der blev fremsat den 22. juli samme år. Lovforslaget består af 1.282 (!) paragraffer, men det er paragrafferne 1091- 1103, der er interessante for medlemmerne.

Heri kan bl.a. læses, at en rektor årligt får 7.800 kr. stigende hvert tredje år med 600 kr. indtil 9.000 kr. En lektor får årligt 5.400 kr., og en adjunkt 3.480 kr. Rektorer og lektorer udnævnes af kongen, de øvrige ansættes af ministeren. Ikke noget med at fraskrive sig ansvaret ved at uddelegere arbejdet.

Juniorafdeling som indsatsområde

I nr. 5 indkaldes til "Det ordinære Re- præsentantskabsmøde" på Vestre Borger- dydskole i Helgolandsgade i København. Punkt 3 på dagsordenen er "Drøftelse af Organisationens Opgaver i det kommende År" – det, DM's hovedbestyrelse i dag kal- der indsatsområder.

Allerførst skal lønforholdene bringes i orden, i takt med at "Lektorinstitutionen indføres først ved de kommunale Gymna- sieskoler, dernæst ved de private Gymna- sieskoler".

Så skal Organisationens fastlægge en mi- nimumsbetaling for privattimer og vikar- timer samt ikke mindst få "tredoblet den meningsløse lave Betaling for Overtimer".

Sidst, men ikke mindst foreslås opret- telse af "Juniorafdeling" for stud.mag.er – forløberen for vore dages DM Studerende. "Man vilde herved lettere få unge cand. mag.er ind i Foreningen straks efter Em- bedseksamen, inden de har begået Dumhe- der, fagforeningsmæssigt set, og man vilde få Hånd i Hanke med, hvad der bydes Stu- denterne for Privatundervisning. <<

I 20 artikler i Magisterbladet præsenterer vi en række faglige selskaber og foreninger. De har alle deres udsping eller virke inden for det store uni-

vers, der beskæftigelsesmæssigt udgøres af DM's mange medlemmer.

Artiklerien er et led i DM's fokus på medlemmernes

faglighed og beskæftigelse. Hvis du er medlem af en faglig forening, som du gerne ser præsenteret, eller hvis du har forslag og idéer til emner og

temaer, der kan tages op på kurser, fyraftensmøder m.v., så vil vi meget gerne høre fra dig.

Skriv en mail til faglighed@dm.dk.

Litteratur til alle

Et 101 år gammelt selskab sørger for, at vi kan blive klogere på det danske sprog og på de klassiske forfattere. Tanken med selskabet er uændret, men nettet har fået stor betydning og gør det muligt for alle at læse med.

MERE SPROG OG LITTERATUR

På ordnet.dk finder man blandt andet "Ordbog over det Danske Sprog" og "Den Danske Ordbog".

På sproget.dk kan man få svar på spørgsmål om grammatik, sprogpolitik og stavning. Man kan også teste sine sprogkundskaber.

På adl.dk er der 100.000 tekster af klassiske danske forfattere samt forfatterskabsintroduktioner.

“En stor del af arbejdet er at etablere databaser med stof, og vi når ud til flere og flere, når vi publicerer udgivelserne digitalt.”

Det hele begyndte med en kvinde. En kvinde, der for over 100 år siden var godt og grundigt træet af, at hun havde svært ved at finde kilder til sin forskning i sproghistorie, som hun sad der med gamle ruller på Rigsarkivet. Det gav hende idéen til et selskab, som skulle udgive kilder til forskning og især koncentrere sig om forskning i sprog- og litteraturhistorie. Lis Jacobsen hed kvinden, og med hende og historieprofessor Kristian Erslev i spidsen blev Det Danske Sprog- og Litteraturselskab en realitet, beretter selskabets nuværende direktør, Lasse Horne Kjældgaard.

“Lis Jacobsen havde en utrolig evne til at få tingene til at ske, hun var dygtig til at skrive ansøgninger og i det hele taget meget initiativrig. Hun var også pioner som kvinde og var blandt andet den første kvinde, der skrev doktordisputats i nordisk filologi”, siger direktøren. Kristian Erslev spillede også en central rolle, da han sad i Carlsbergfondet og hurtigt fik øjnene op for, at her var et selskab, der skulle støttes.

Selv om selskabet efterhånden har mange år på bagen, er der ingen tegn på stilstand. Sidste år ved den runde fødselsdag gjorde man i Det Danske Sprog- og Lit-

teraturselskab (DSL) status over de 8-900 bind, man har fået udgivet gennem årene inden for kulturhistorie, retshistorie, samlede forfatterskaber i kritiske og kommenterede bokssæt, litterære klassikere og ordbøger, fx “Ordbog over det Danske Sprog”.

Den store forskel på DSL før og nu er, at der er sket en stor udvikling teknologisk, og it har fået en meget fremtrædende rolle.

“En stor del af arbejdet er at etablere databaser med stof, og vi når ud til flere og flere, når vi publicerer udgivelserne digitalt, fx “Ordbog over det Danske Sprog” og “Den Danske Ordbog”. Her har vi over 25.000 brugere dagligt”, siger Lasse Horne Kjældgaard.

Sproglige smuttere

På “Den Danske Ordbog” arbejder man lige nu på, at det bliver muligt at høre alle opslagsord udtalt – blandt andet til glæde for folk, der ikke har dansk som modersmål. Overflødhedshornet på nettet indeholder også “Arkiv for Dansk Litteratur” (adl.dk), hvor man kan finde 100.000 tekster af klassiske danske forfattere samt forfatterskabsintroduktioner. DSL driver siden i samarbejde med Det Kongelige Bibliotek, og det er en side, man satser på

at udvikle endnu mere de kommende år.

På sproget.dk kan man med det samme få afgjort en sproglig tvist samt få svar på spørgsmål om grammatik, sprogpolitik og stavning. Man kan også teste sine sprogkunderskaber og dele sjove sproglige smuttere som at “blive ramt i hjertekuglen”.

Lige nu er DSL i gang med et projekt, hvor man i samarbejde med Universitetet i Bergen vil udgive Ludvig Holbergs samlede forfatterskab på nettet og i bogform med kommentarer samt nyoversættelser. Også Karen Blixens forfatterskab er under udgivelse i en kritisk og kommenteret udgave. Men ikke kun de store, kendte forfatterskaber har DSL's bevågenhed.

“I efteråret udgav vi den forholdsvis ukendte barokdigter Jens Steen Sehested (1640-1698, red.), og i den forbindelse blev der også afholdt en koncert, hvor der blev sat musik til teksterne. Det blev et tilløbsstykke – måske fordi teksterne er temmelig erotiske”, smiler Lasse Horne Kjældgaard.

Selskabet og folkene bag har også en del virksomhed med at deltage i radioprogrammer, skrive klummer og i det hele tage udbrede den danske litteratur og det danske sprog. <<

DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURELSKAB

DSL udgiver og dokumenterer dansk sprog og litteratur fra de ældste tider til i dag i bogform og på nettet. Selskabet modtager støtte fra Kulturministeriet, Carlsbergfondet og flere andre fonde. Det øverste organ består af knap 100 medlemmer, som ikke kan melde sig ind, men bliver valgt. I selskabet er det medlemskredsen, der lægger linjen, og det sker ved et årligt møde, hvor forskellige projekter fremlægges og enten besluttet eller forkastes. I DSL er der 34 ansatte, hvoraf de 24 er videnskabelige medarbejdere.

FORMÅL

Selskabet nydgiver danske sproglige og litterære værker fra nyere og ældre tid samt bibliografier og ordbøger på videnskabeligt

grundlag. En stor opgave er at opbygge elektroniske sprogresourcer, og derudover er en opgave at nydgive dokumenterne til Danmarks historie frem til 1450.

AKTIVITETER

DSL har udgivet næsten 300 titler i snart 900 bind. Det drejer sig om samlede skrifter af blandt andre Tycho Brahe, Arrebo, Kingo, Ewald, Blicher, J.P. Jacobsen og Sophus Claussen, brevdgaver af blandt andre Niels Stensen, Oehlenschläger, H.C. Andersen, Georg Brandes og Nexø samt dagbøger af blandt andre H.C. Andersen og Grundtvig. Det er især udgivelser og hjemmesiderne ordnet.dk, sproget.dk og adl.dk, der fylder, men i fremtiden vil selskabet også gerne arrangere seminarer om sproglige, litterære og historiske emner.

“At modstanden mod alt tysk var ekstra stor i Sønderjylland, var der næppe nogen tvivl om. Dertil havde de ubehagelige oplevelser med både den tyske besættelsesmagt og hjemmetyskere været for mange”.

HISTORIE

Modstanden
Valgene der skilte.
Om besættelsestidens kampe

Henning N. Larsen
Nyt Nordisk Forlag, 2012, 260 sider, 299,95 kr.
Portrætter og dramatiske hændelser fra modstandskampen 1940-45, først og fremmest fra det syd- og sønderjyske område, men også med afstikkere til både Fyn og København. Her er beretningen om bl.a. den unge Herman Boye-Møller, læreren, der blev angivet af en kollega, der udgav sig for også at kæmpe mod tyskerne. Bogen giver et enestående indblik i de vilkår, modstandsbevægelsen arbejdede under.

PÆDAGOGIK

Læring og udvikling i
daginstitutioner

*Lone Svintb og Charlotte
Ringsmose (red.)*
Dansk Psykologisk Forlag, 2012,
216 sider, 298 kr.

I denne bog ses læring ud fra et sociokulturelt udgangspunkt, dvs. som en integreret del af børns livsprocesser. Forfatterne belyser ud fra forskellige vinkler en række aktuelle udfordringer, som optager danske daginstitutioner. Blandt disse er integration af børn med særlige behov, udvikling af daginstitutionens sproglige, fysiske og relationelle læringsmiljø samt udvikling af den pædagogiske faglighed.

BIOLOGI

Immunologi – globale
udfordringer og infektions-
sygdomme

*Palle Høj Jakobsen og
Ib Christian Bygbjerg*
Nucleus Forlag, 2012,
119 sider, 225 kr.

Bogen fungerer som grundbog til gymnasiets biologi A, men er desuden meget anvendelig som temabog i både biologi A og B. Hovedkapitlet er en grundig indføring i immunologi. Her bliver alle relevante begreber introduceret og forklaret. De efterfølgende kapitler handler om de store ulands sygdomme malaria, tuberkulose, hiv og diabetes type 2, og det afsluttende kapitel

handler om sammenhængene
mellem sygdommene.

KUNST

Fra Bayreuth til Bauhaus.
Gesamtkunstwerk'et og de
moderne kunstformer

Anders V. Munch
Aarhus Universitetsforlag, 2012,
666 sider, 499,95 kr.

Drømmen om Gesamtkunstwerk'et – værket, der forener kunstarterne og forløser kulturen – har været drivkraft bag mange bevægelser og eksperimenter i den moderne kunst. Bogen efterspører drømmen om og ideerne bag Gesamtkunstwerk'et gennem kunstnerteorier og manifeste og spejler den i værkformer og kunstnerisk praksis, der spænder fra scenekunst og poesi til kunstnerkolonier og havebyer, fabrikker og corporate identity.

POLITIK

Danish Foreign Policy
Yearbook 2012

*Nanna Hvidt og
Hans Mouritzen (red.)*
DIIS – Danish Institute For International Studies, 2012, 264 sider, 100 kr., ved onlinebestilling 100 kr. + håndteringsgebyr 30 kr. Kan downloades gratis.

“The Danish Foreign Policy Yearbook” focuses on Danish foreign policy and Denmark's position internationally and transnationally, both at the regional and global levels.

LITTERATUR

Nattehimlens poetik
Studier i moderne nordisk
lyrik

Peter Stein Larsen
Forlaget Spring, 2012,
324 sider, 298 kr.

“Nattehimlens poetik” handler om lyrikkens evne til at overskride grænser og sprænge de forestillinger, vi har om, hvordan verden hænger sammen. Og om de perspektiver, muligheder og udfordringer, som poesien stadig tilbyder. Bogen rummer tolv studier af moderne nordisk lyrik fra Edith Södergran, Tom Kristensen og Erik Lindegren til Michael Strunge, Tor Ulven og Niels Frank.

ANTROPOLOGI

The Byways of the Poor

*Karsten Pærregaard og
Neil Webster (red.)*
Museum Tusulanums Forlag,
2012, 304 sider, 300 kr.
Taking cases from Zimbabwe, Mozambique, India, Bangladesh, Peru and Mexico – and spanning diverse spheres of

interaction: between donors and beneficiaries, local authorities and citizens, employers and employees, as well as between different social and ethnic groups – the contributions in this volume focus on people's struggles to alleviate their poverty or to deal with situations of hardship and privation.

FILM

Eksistentialismen hos
Krzysztof Kieslowski

Life Andruszkow
cityzenz publishing, 2012,
222 sider, 220 kr. + forsendelse.
Forfatteren diskuterer tematisk Krzysztof Kieslowskis trilogi “Trois couleurs: bleu, blanc, rouge” som menneskets eksistentielle dilemma, eksponeret i emnerne: skæbnen, døden, opoffrelsen, kærligheden, hævn, Gud, ensomheden og medmenneskelighed. Life Andruszkow tager afsæt i en diskussion af eksistentialismen i europæisk kunstfilm ud fra Jean-Paul Sartres antropologiske filosofi i “Væren & Intet”, “Eksistentialisme er en humanisme” samt “Etik”.

DM'S FORMAND, INGRID STAGE, HAR SENDT FØLGENDE BREV TIL BESKÆFTIGELSESMINISTER METTE FREDERIKSEN (S) DEN 10. AUGUST 2012:

Kære Mette Frederiksen (S)

Ledige i risikozonen

Omkring 3.000 akademikere er i risikozonen for at miste dagpengere retten ved årsskiftet, når den forkortede dagpengeperiode udløber. Derefter vil antallet være støt stigende i månederne fremover. Af de omkring 3.000 akademikere vil 675 være magistre, som det ser ud nu.

Samtidig er dagpengeperioden blevet halveret fra fire til to år, og genoptjeningskravet blevet fordoblet fra et halvt til et helt år. Det er altså blevet dobbelt så svært for lønmodtagerne at genoptjene retten til at få dagpenge og derved undgå at havne i risikozonen.

Medlemmernes oplevelser

DM oplever, at det er en alvorlig situation, vores ledige medlemmer står i. De brænder for at få et arbejde og bidrage til samfundet, men oplever, at arbejdsmarkedet er overordentligt svært at blive en del af.

Langt de fleste kan ikke overgå til kontanthjælp og står derfor helt uden indtægt. Vi hører fra medlemmerne, at de forestill sig både tvangsauktioner og skilsmisser som realistiske fremtidsscenerier på en håbløs situation. Ikke mindre centralt

er det, at der er en betydelig risiko for, at de personlige følger kan blive begyndelsen på en deroute, som betyder, at en del vil falde permanent ud af arbejdsmarkedet. Det er både en personlig ulykke og en betragtelig samfundsøkonomisk belastning, hvor både individuelle og samfundsmæssige investeringer går tabt.

Hvad gør DM

I DM gør vi, hvad der står i vores magt for at hjælpe vores medlemmer videre i arbejde med karriererådgivning, kurser og netværk. Men realiteten er, at der ikke er arbejde til alle lige nu, og derfor er der akut behov for politiske initiativer, så vi ikke risikerer at miste tusinder af dygtige medarbejdere til fremtidens arbejdspladser. Medarbejdere, der således ikke vil kunne bidrage til fremtidens arbejdsmarked og være en del af den arbejdsstyrke, som alle fremskrivninger viser, bliver for lille inden for de næste 10 år.

DM mener, der er behov for, at:

- Dagpengeperioden forlænges midlertidigt med et moratorium.
- Genoptjeningsperioden sættes ned til 3 måneder.
- Offentlig jobskabelse skal have fokus på jobskabelse for akademikere.
- Videnpilordningen og akademikerkampagnen intensiveres.
- Der skabes mulighed i lovgivningen for jobrotation og orlovsordninger for akademikere på arbejdspladserne.

Venlig hilsen

Ingrid Stage, formand for DM (Dansk Magisterforening)

DO IT IN ENGLISH, BUT DO IT RIGHT!

Amerikansk ph.d. med alsidig samfundsvidenskabelig baggrund tilbyder oversættelse fra dansk til engelsk og redigering/finpudsning af engelske tekster. Også omskrivning af alle slags manuskripter.

Bøger, ph.d. afhandlinger, artikler, universitetsspecialer, rapporter, projektbeskrivelser, webtekster, ansøgninger, TORs, summaries, mm.

Hurtig service, højeste kvalitet, rimelige priser.

Mange kan oversætte. Jeg kan skrive.

Steven Sampson
e-mail: Sampson@Get2net.dk
Tlf.: 2074 1264

Befri din skrivning

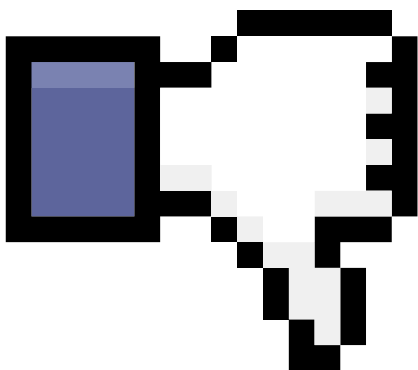
Kursus for alle der skriver på arbejdet (eller arbejder på at skrive).

Du får:

- Metoder der forbedrer skriveprocessen, bl.a. via begrebet flow.
- Syn for sproglige virkemidler, godt sprog og retskrivningsfif.
- Personlig coaching og feedback fra begge kursusholdere.

Kurset forløber over 6 mandag eftermiddage i København: **1., 8., 15., 22. og 29. oktober samt 12. november 2012.** Tilmeld dig og læs mere på www.befridinskrivning.dk.

Befri din skrivning er et samarbejde mellem Martin Lund og Anders Rou Jensen. Martin, der er indehaver af Retsskrivningspolitiet, er ekspert i skriftlig dansk, og er først og fremmest blevet det fordi han holder af det velskrevne sprog. Derudover er han velbevandret i retorikkens grunddyder og det kommunikationsfaglige blik på en tekst. Anders har gennem tre årtier arbejdet som professionel journalist, med såvel kulturjournalistik som featurejournalistik i magasinformat. Han har desuden som ghostwriter været forfatter eller medforfatter til flere biografier.

Hvad var nu lige meningen med professionshøjskolerne, hr. uddannelsesminister?

Jeg er underviser på en af landets syv professionshøjskoler, så jeg oplever på nærmeste hold, hvad landets aviser det sidste par år har berettet om på skift: underskud, høje administrative omkostninger og for lidt undervisning til de studerende. Samtidig viser en undersøgelse foranstaltet af professionshøjskolerne selv, at de er usynlige i pressen sammenlignet med universiteterne. I Politiken den 23. juli i år stiller David Erichsen fra Professionshøjskolen VIA skarpt på professionshøjskolernes problemer: De er ikke i stand til at skabe merværdi for de ansatte og dermed mening for de ansatte. Jeg er helt enig i den diagnose. Faktisk synes jeg, at arbejdsforholdene er blevet mere besværlige nu. Men sådan behøver det ikke at være, hr. uddannelsesminister. Jeg skal her kort skitsere en alternativ udviklingsvej, men først vil jeg pege på, hvorfor ingen af de to politiske reformer af sektoren – CVU- og professionshøjskolereformen – har indfriet målsætningerne om økonomisk og faglig bæredygtighed.

Organisatorisk krampe

Den politiske målsætning om økonomisk bæredygtighed bygger grundlæggende på forestillingen om stordriftsfordele: Frem for at hvert lille uafhængige og selvkoerende seminarium eller højskole skal have hver sin administration og stabsfunktioner såsom bibliotek, it mv., så kan der spares penge ved at samle dem til en samlet og dermed også – antages det – relativt mindre administration på grund af stordriftsfordele. Vupti! Desværre overser denne tankegang, at alle offentlige fusionsprocesser starter med, hvad jeg vil kalde for en “organisatorisk kontraktion” på grænsen til en krampe. Årsagen er enkel: Der oprustes med et hav af ledere og stabsfunktioner, for at den nye centrale ledelse overhovedet kan forstå, hvad der sker og

dernæst kan udøve ledelse. For hvad ledelsen ser, er en myretue af vilkårlighed og vildskud ude på de enkelte uddannelser, som hver især gennem mange år har udviklet hver deres tradition for at gøre tingene. Løsningen er det modsatte af tingenes tilstand: enhed. Alt skal gøres ens, for at ledelse kan udøves. Relationen mellem mål og midler vendes om. Resultatet er desværre en meget dyr omstillingsproces, hvor udgiftsniveauet blot ses som engangsudgifter: nyt campus, renoveringer og flytninger m.v. For at understøtte enhedsdannelsen etableres der tillige koncernstyring. Vandtætte skotter i form af et tungt ledelseshierarki indføres mellem de forskellige uddannelser og endda mellem medarbejdere på samme arbejdsplads. Fremfor en mundtlig og direkte dialog skal dialogen nu være skriftlig og med al den formalisering, misforståelser og gensidige fjendebilleder, der følger med et bureaukrati.

Hvad med os i maskinrummet?

Faglig bæredygtighed bygger ligeledes på forestillingen om “stordriftsfordele”, men nu tilsat “professionel ledelse” kombineret med “mere og bedre undervisning”. Professionel ledelse er det modsatte af tidligere tiders faglige ledelse: Jo mindre viden om uddannelser og undervisning, jo større lederevner til at lede og skabe forandring. Så nu styres der efter mål og efter, hvad der står i resultatkontrakterne. “Og ellers er der ikke noget at komme efter”. Jeg oplever det blot som en ekstrem introvert proces, hvor vores ledere alle som én udviser en bestemt adfærd: De ser indad og opad. Hvad der i dette system ikke produceres af strategier, politikker og notater, er ikke småting. Det vedkommer bare ikke rigtigt os i professionshøjskolernes maskinrum. Nogle prøver at forstå, hvad der sker, men de fleste trækker på skuldrene

“Professionel ledelse er det modsatte af tidligere tiders faglige ledelse: Jo mindre viden om uddannelser og undervisning, jo større lederevner til at lede og skabe forandring”.

og koncentrerer sig om eget arbejde: For det må ikke gå ud over de studerende, vel?

Desværre rammer denne enhedslogik også vores kerneydelse, undervisningen. Det sker i form af en ekstrem standardisering og homogenisering af undervisningen, hvor vi undervisere blot skal formidle centralt fastsat litteratur, didaktiske instrukser og sikkert om føje tid også præfabrikerede undervisningsnoter. Igen vupti og "Arbejd smartere" – hvor svært kan det være? Her kan kvalitet måles og sammenlignes på tværs af enheder. Med denne logik er vi undervisere nu blevet servicemedarbejdere, der skal imødekomme kundens tilfredshed, og i øvrigt kan vi så også let udskiftes og erstattes af enhver anden servicemedarbejder. Vi er jo blevet ens!

Undervisningsbaseret forskning

Hvordan kommer vi videre herfra, hr. uddannelsesminister? Jeg er sikker på, at de syv rektorer alle som en vil svare: Det skal nok blive bedre, for det her er blot børnesygdomme. Det tror jeg bare ikke på. Jeg tror heller ikke på, at vi kan vende tilbage til tidligere tiders selvforvaltningsmodel. Så for mig at se er der to veje, vi kan gå ad:

1. Vi kan fortsat tro på enhedsdannelsen, og for netop at realisere bæredygtigheden må vi allerede nu indlede en ny fusionsproces. Det kan både ske opad, til siden og nedad i uddannelsessystemet. Der er flere muligheder her. Og mht. den faglige bæredygtighed kan den opnås gennem store synlige forsknings- og udviklingsprojekter med særligt inviterede undervisere og endnu flere forpligtende evalueringer og akkrediteringer af undervisningens kvalitet.

2. Vi kan i stedet begynde at tale om helhed frem for enhed. Helhedsorganisationen bryder ikke med en klar og entydig ansvars- og ledelsesret, men den kræver ikke, at alle enheder skal være ens. I stedet for enhed styres her gennem nøgletal. Alt andet overlades til den decentrale ledelse og medarbejdere at udvikle på. Se blot på Oxford University. Her praktiseres helhedsmodellen og endda i verdensklasse. Her er både en fælles omverdensforståelse og plads til forskellighed mellem de tilknyttede colleges. Mit forslag er langt flere og mindre professionshøjskoler grupperet efter faglig relevans. Lad os fx få 14 regionale professionshøjskoler. Mht. den faglige bæredygtighed vil jeg blot her pege på professor Katrin Hjorts velkendte tanker om "undervisningsbaseret forskning", dvs. med de studerende som aktive medforskere i undervisningen. Det vil være et klart og synligt alternativ til universiteternes forskningsbaserede undervisning. Sidst, men ikke mindst kunne det være lidt af en revolution, hvis de mange stabsfunktioner knyttes til undervisernes udvikling af undervisningen frem for til ledelsens kontrol af undervisningen.

Hollandsk syge

Jeg er ikke i tvivl om, hvilken vej vi skal gå. Lad os vælge den anden vej, inden vi for alvor rammes af den "hollandske syge", et udtryk fra en tysk professor og institutleder, som besøgte mig og uddannelsen her i foråret. Udtrykket faldt som en bemærkning, mens jeg var i gang med en længere udredning om manglende tid til at dyrke mit internationale netværk. Jeg standsede op og spurgte, hvad han mente med "hollandsk syge". Han svarede tørt: "Vores hollandske samarbejdspartnere har også fået management, og siden da, har vi intet hørt fra dem". <<

Vidensfestival 2013

LØRDAG 26. JANUAR KL. 10-22

12 timers foredragsmaraton i Den Sorte Diamant med 20 oplægsholdere – arrangeret af Nyhedsmagasinet RÆSON, DM (Dansk Magisterforening) og Det Kongelige Bibliotek.

MØD BLANDT ANDRE:

- ♦ Anja Dalgaard-Nielsen, *terrorforsker, afdelingschef i PET*
- ♦ Mette Østergaard, *politisk redaktør, Politiken*
- ♦ Katrine Wiedemann, *teaterinstruktør*
- ♦ Lone Frank, *videnskabsjournalist*
- ♦ Kristian Leth, *forfatter og musiker*
- ♦ Nina Smith, *professor*
- ♦ Uffe Østergaard, *professor*
- ♦ Peter Øvig Knudsen, *forfatter*
- ♦ Lars Bukdahl, *digter og anmelder*
- ♦ Anja C. Andersen, *fysiker*
- ♦ Peter Bastian, *musiker og forfatter*
- ♦ Ivar Gjørup, *tegner og forfatter*
- ♦ Jan Grarup, *fotograf*
- ♦ Clement Kjersgaard, *tv-vært, udgiver af RÆSON (ordstyrer)*

Se RÆSON: www.raeson.dk/dm

Normalpris for hele dagen:

495 kr.

Pris for medlemmer af DM: **250 kr.**

Pris for studentermedlemmer af DM: **100 kr.**

Tilmelding: www.raeson.dk/dm

Vidensfestival

I serien DET' MIT JOB tegner vi et portræt af et DM-medlem, der har et job – eller måske lige har fået et – som han/hun gerne vil fortælle om. Hvad er et godt job? Og hvorfor? Hvilke planer har man med sin karriere? Hvilke muligheder er der for faglig og personlig udvikling? Hvad vejer tungest i valg af job og karriere?

Måske kan det inspirere andre til at gå nye veje, hvad angår job og karriere, og til at reflektere over uprøvede muligheder.

Send en mail til magisterbladet@dm.dk med en kort omtale af dig selv, din uddannelse og dit job.

JOHN RENNER HANSEN

Dekan for Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet på Københavns Universitet.

KARRIERE:

2005-2012	Institutleder ved Niels Bohr Institutet
2002-2012	Professor MSO og professor, Niels Bohr Institutet
1995-2002	Lektor ved Niels Bohr Institutet
1992-93	CERN, Scientific Associate
1987-89	Forskningslektor under den danske CERN-komite
1983-86	CERN, stabsfysiker
1980-83	CERN, Research Fellow
1974-1980	Gymnasielærer

UDDANNELSE:

1987	Lic.scient.
1980	Kandidatgrad i fysik og kemi, Københavns Universitet

Du har sagt ja til at få fusionen af De Natur- og Biovidenskabelige Fakulteter til at lykkes på nøjagtigt samme tidspunkt, som dine kolleger identificerer Higgs' partikel på CERN, hvor du var blandt "the founding members" for et af de store eksperimenter, Atlas. Svare det ikke nogenlunde til at spise dåsefrugt, mens haverne bugner af friske røde jordbær?

Jeg var godt nok helt oppe at køre i den uge. Vi, der er involverede i CERN, har jo vidst et stykke tid, at noget stort var på vej. Så jo, lige nu er det svært kun at være med på sidenlinjen. Det første højdepunkt i min egen forskerkarriere tog jo udgangspunkt i opdagelsen af en ny partikel, mens jeg arbejdede på CERN. Men som forsker kommer der et tidspunkt i karrieren, hvor man ikke længere er "ung og vild" og får de skæve idéer, som skal til for at skabe gennembrud. Med erfaringen ser man tydeligere, hvad der ikke kan lade sig gøre, og det kan være en fordel, når man skal vejlede de næste generationer. Heldigvis er der rigtig mange unge, skrappe forskere på mit felt, som står klar til at bringe stafetten videre. Og så er mit nye job som dekan jo også en fantastisk interessant og udfordrende opgave.

Hvordan vil du gribe den enorme opgave an, det er at forene to vidt forskellige kulturer og studietraditioner i ét fakultet?

Vi kan godt være forskellige under den samme paraply. Hvis noget fungerer godt, skal det ikke laves om. Det er mit udgangspunkt. Jeg ved godt, at der på det tidligere LIFE (Det Biovidenskabelige Fakultet, red.) måske ligger en frygt for at blive løbet over ende af en dekan, som kommer fra det gamle NAT. Men vi er allerede nu godt i gang med omstillingsprocessen, og jeg gør mig meget umage med at lytte nøje til mine kolleger fra begge de gamle fakulteter og med at kommunikere mine egne synspunkter tydeligt, så alle ved, hvor jeg står. Samtidig tror jeg på, at der kan opstå en positiv synergi, som kan tilpasse vores nye forskningsinstitution til en omskiftelig tid.

Du har selv taget hele turen op igennem systemet. Hvad er den vigtigste erfaring, du tager med ind i dekanens kontor?

At du skal være leder med et formål. Du kommer ingen vegne, hvis du ikke har folks respekt, og det skinner hurtigt igennem, hvis dit ego eller din position er vigtigere for dig, end hvad der er godt for organisationen.

Hvad er det, der er så fedt ved fysikken?

Fysikkens formål er at gøre ting simple og forståelige, men samtidig beskrive dem på en præcis måde. Det udgangspunkt har

“Med erfaringen ser man tydeligere, hvad der ikke kan lade sig gøre, og det kan være en fordel, når man skal vejlede de næste generationer”.

appelleret til mig, lige siden jeg som dreng hældte vand i balloner og til min mors undren gemte dem sjove steder for at undersøge, hvad der så skete. Fysikken var et lystbetonet valg for mig. Nok lidt svært at forstå for min familie dengang. Jeg er eneste akademiker, og begge mine forældre havde kun syv års skolegang. Da jeg fik min kandidatgrad, spurgte min faster da også min far, om det ikke var på tide, at jeg nu kom i gang med at lære noget, der kunne bruges til noget.

Er der et højdepunkt i din hidtidige karriere, du vil fremhæve?

Det må være, da jeg en junimorgen, netop som jeg var blevet kandidat, sad med min kone, der var gravid, og planlagde sommeren. Jeg havde lige fået fast arbejde som gymnasielærer, da et telegram fra CERN dumper ind ad brevsprækken med tilbud om et fellowship. Jeg havde søgt mange måneder tidligere, men havde i ventetiden bestemt mig til at sige nej. Det var et afgørende øjeblik, for jeg kunne holde mig til det kendte, blive hjemme, hvor jeg befandt mig godt, og få et dejligt arbejdsliv som gymnasielærer. Eller jeg kunne vælge at gå ad mere ukendte stier. Fem uger senere havde vi lejet huset ud og var flyttet til Schweiz. <<

”Det er indis-
kutabelt for de
fleste (voksne)
danskere, at
rugbrød er det
 eneste rigtige
for børn, der
skal vokse og
blive store”.

SAMFUNDSVIDENS KAB

Mad, mennesker og måltider
– samfundsvidenskabelige perspektiver

Lotte Holm og Søren Tange Kristensen (red.)
Munksgaard, 2012, 454 sider, 338 kr.

Mad og måltider har en lang række sociale og kulturelle betydninger i menneskers liv. Denne bog fortæller om måltiders rolle for vores sociale fællesskaber, fx i familien, om de normer og symboler, der knytter sig til mad, og som forbinder den med vores identitet, og om hvordan kroppens behov og funktioner håndteres i hverdagens rytmer. Den fortæller også om sammenstød mellem madkultur, sundhed og miljøhensyn, om rådgivning om sunde kostvaner og om, hvad mad og måltider betyder for mennesker i institutioner som hospitaler, plejehjem, skoler og daginstitutioner til børn.

ARKÆOLOGI

Across the North Sea.
Later Historical Archaeology
in Britain and Denmark,
c. 1500-2000 AD

Henrik Harnow,
David Cranstone, Paul Bedford
og Lene Høst-Madsen
Syddansk Universitet, 2012,
344 sider, 300 kr.

What are the challenges facing archaeologists looking at the remains of the last 500 years? The result of a conference in 2009, "Across the North Sea" contains 24 papers from 28 leading archaeologists, historians, curators and heritage managers from Britain and Denmark, and explores a wide range of issues – including the development of the discipline and current practice in both countries, together with a range of case studies, and discussion of future directions.

ETIK

Helt uden grænser
– etik og seksualitet

Jacob Birkler
Forlaget Munksgaard, 2012,
152 sider, 175 kr.

Bogen præsenterer et samlet billede af de mange etiske spørgsmål, der angår den menneskelige seksualitet. Bogen udpeger de steder, hvor seksualiteten udfordrer og potentielt overskrider gældende normer og værdier, og ambitionen er at vise kompleksiteten i de mange etiske spørgsmål, som seksua-

liteten rejser i dag. Det gælder alt fra grænserne for seksuelle perversiteter, seksuel afholdenhed gennem tro og teknik, kommercialisering af seksualiteten gennem reklamer, prostitution, til medicin, kirurgi og teknik – ikke mindst den del, der angår reproduktion og reproduktionsteknologi.

LITTERATUR

Arena-modernisme

Anders Juhl Rasmussen
Gyldendal, 2012, 328 sider,
349,95 kr.

Arena, Forfatternes Forlag (1953-1982), var i næsten tre årtier en enestående arena for den formbevidste, modernistiske litteratur og fra 1983 til 1988 en selvstændig redaktion under Gyldendal. I "Arena-modernisme" viser Anders Juhl Rasmussen, hvordan Arenas udgivelser markerede en litterær position, jævnbyrdig med, men forskellig fra den dominerende konfrontationsmodernisme anført af kritikeren Torben Brostrøm. Denne position i dansk litteratur med socialt samlingspunkt i Arena og æstetisk sigtepunkt i

europæisk prosamodernisme er litteraturhistorisk underbelyst, hvis ikke ligefrem overset.

PÆDAGOGIK

Gyldendals metodehåndbog
Metoder til undervisning og
pædagogisk ledelse

Hans Jørgen Kristensen og
Per Fibæk Laursen
Gyldendal Uddannelse, 2012,
351, 299 kr.

Hvordan underviser man alsidigt, varieret og med den nyeste forskning i ryggen? Det spørgsmål besvarer Gyldendals metodehåndbog med 28 artikler om forskellige pædagogiske metoder. De enkelte artikler udreder metoderne, deres teoretiske ophav og deres praktiske gennemførelse. Cooperative Learning, Learning Styles, Multiple Intelligenser, LP-modellen, metoder, der trækker på forskellige kompetencer, og meget mere er samlet i denne ene bog.

SPROG

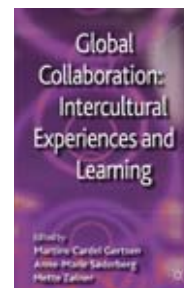
The Sound of Indo-European
Phonetics, phonemics, and
morphophonemics

Benedicte Nielsen Whitehead,
Thomas Olander,
Birgit Anette Olsen og
Jens Elmegård Rasmussen (red.)
Museum Tusulanums Forlag,
2012, 630 sider, 680 kr.

The contributions in this volume of "Copenhagen Studies in Indo-European" discuss a large variety of issues from the

realm of Indo-European phonology in its broadest definition, stretching from minute phonetics to more abstract levels of phonemics and morphophonemics and centering upon all varieties of Indo-European, including the protolanguage and its recent pre-stages and, in effect, all of its post-stages till this day.

KULTUR

Global Collaboration:
Intercultural Experiences
and Learning

Martine Cardel Gertsen,
Anne-Marie Søderberg og
Mette Zølner (red.)
palgrave macmillan, 2012,
296 sider, £65

The book offers qualitative studies of collaboration processes conducted in globalizing companies based in Denmark and with subsidiaries in Asia. The book highlights how important it is to develop sensitivity to different cultural perspectives and enhance reflexivity in terms of understanding how one's own culture shapes corporate values and practices.

NYT JOB? DM er din rådgiver, når du skal forhandle løn i dit næste job

En lønforhandling er ikke bare en lønforhandling. DM har udarbejdet praktiske tjeklister og fagrelevante lønstatistikker, der ruster dig til lønforhandlingen, uanset om du skal arbejde i det private og selv forhandle løn eller i det offentlige, hvor det typisk er tillidsrepræsentanten, der forhandler for dig.

Og husk: Sig aldrig dit gamle job op, før du har en kontrakt på dit nye. Læs mere på www.dm.dk/loen.

DM – DANSK MAGISTERFORENING

Nimbusparken 16
2000 Frederiksberg

Vesterbro Torv 1-3, 7. sal,
8000 Aarhus C

Telefon 38 15 66 00
Fax 38 15 66 66
www.dm.dk
dm@dm.dk

Åbningstid: Man.-tors. kl. 10-16, fre. kl. 10-15

MP PENSION

PENSIONSKASSEN FOR MAGISTRE OG PSYKOLOGER

Smakkedalen 8
2820 Gentofte
Telefon 39 15 01 02
www.mppension.dk
mp@mppension.dk

Åbningstid: Man.-tors. kl. 9-16, fre. kl. 9-15

MA – MAGISTRENE'S ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Mimersgade 47
2200 København N
Telefon 70 20 39 71
www.ma-kasse.dk
www.ma-kasse.dk/email

Åbningstid: Man.-tirs. og tors.-fre. kl. 9-15.30, ons. kl. 13-17

Regionalkontorer Aarhus

Vesterbro Torv 1-3, 7. sal,
8000 Aarhus C
Telefon 70 20 39 71

Åbningstid: Man., tirs. og tors. kl. 9-15.30

Odense

Slotsgade 21 B, 4. sal
5000 Odense C
Tlf. 70 20 39 71

Åbningstid: Man. kl. 9-12 og tors. kl. 13-15.30

Aalborg

Østerågade 19, 3. sal,
9000 Aalborg
Telefon 70 20 39 71

Åbningstid: Man. kl. 9-12 og tors. kl. 13-15.30

MEDLEMSKONTINGENT FOR 2012

Du er medlem af DM, når DM har modtaget din indmeldelse. Visse ydelser opnår du dog først ret til efter 30 dages medlemskab. Du får et brev fra DM, som bekræfter indmeldelsen. Dimittender og studenter opnår straks medlemsrettigheder.

Din kontingentsats og din ret til ydelser er afhængig af din medlemsstatus. Derfor bør du hurtigst muligt give DM's Medlemsservice besked om ændringer i dit ansættelsesforhold eller selv rette dine oplysninger via "Min side" på www.dm.dk. Du bedes også rette oplysningerne, hvis du fx. er flyttet eller har fået ny e-mail adresse.

Har du betalt for højt medlemskontingent, kan det maksimalt tilbagereguleres for indeværende og forudgående kvartal for så vidt angår nedsat kontingent.

Kontingentet opkræves kvartalsvis, og du modtager automatisk et girokort fra os. Vi anbefaler, at du tilmelder dig Betalingsservice.

Pr. kvartal

Fuldtidsansatte, deltidsansatte med mere end 18 timer pr. uge samt ph.d. stipendiat	1.139,00 kr.
Arbejdsledige og deltidsansatte med højst 18 timer pr. uge	551,00 kr.
Dimittender fuld tid - 1. halvår (halvt kontingent)	569,50 kr.
Dimittender ledige - 1. halvår (halvt kontingent)	275,50 kr.
Førsteårsstuderende (pr. kvartal de to første kvartaler)	10 kr.
Studerende	66,00 kr.
Studerende med dobbelt medlemskab af DM og SUL.	
DM overfører 50 kr. af dette kontingent til SUL.	116,00 kr.
Studerende med dobbeltmedlemskab af DM og DALF	66,00 kr.
Ansæt i udlandet (på dansk kontrakt)	1.139,00 kr.
Ansæt i udlandet (på udenlandsk kontrakt)	551,00 kr.
Selvstændige	1.055,00 kr.
Pensionister	225,50 kr.
Værnepligtige	225,50 kr.
Langtidsledige	114,00 kr.
Børnepasningsorlov (60% af dagpengemax)	114,00 kr.
Passive	225,50 kr.
Abonnement på Magisterbladet	225,50 kr.

WORKSHOP

KØBENHAVN

Nimbusparken 16,
2000 Frederiksberg.
Du kan få et adgangskort til lokalerne i receptionen hos DM (samme adresse).

AARHUS

Vestgaarden, Vesterbro Torv 1-3, 7.,
8000 Aarhus C.
Åbningstid: Man.-fre. kl. 9-16.
Nøglekort udleveres i MA.

ODENSE

Slotsgade 21 B, 4.
5000 Odense.
Åbningstid: Man. kl. 9-12
og tors. kl. 13-15.30
Nøgle udleveres mod depositum
hos MA på samme adresse.

AALBORG

Aktivitetshuset
Østerågade 19, 3. 9000 Aalborg.
Åbningstid: Man.-fre. kl. 8.30-15.
Du kan få nøgle, så du har adgang
hele døgnet.

KÆRE STUDERENDE

HER ER ET SPØRGSMÅL,
5 ÅRS UDDANNELSE
BURDE GØRE DET NEMT
AT SVARE PÅ:

VIL DU HAVE 0 KR.
ELLER 13.997 KR.?

Hver måned
trækker vi lod
om en iPad
blandt alle nye
medlemmer.

Bliv gratis studiemedlem af MA. Er du medlem i mindst ét år, inden du dimitterer, slipper du for karensmåned og tjener dermed 13.997 kr.

Du kan få **gratis studiemedlemskab** af MA a-kasse, hvis du:

- er studerende
- er under 30 år
- tjener mindre end 204.880 kr. om året inkl. SU

Meld dig ind på ma-kasse.dk/blivmedlem eller send en sms med teksten **MA** til **1277**, så ringer vi til dig. (Det koster normal takst).

Scan og bliv ringet op af MA

Det er os med
CANDPORTALEN.DK

A-kassen for højtuddannede